

Acest text reprezintă un instrument de documentare.

**REGULAMENTUL (CEE) NR. 1612/68 AL CONSILIULUI
privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității**

completat cu decizii ale Curtii Europene de Justiție

Textul Regulamentului este prezentat în versiunea modificata prin:

Regulamentul (CEE) nr. 312/76 al Consiliului din 9 februarie 1976

Regulamentul (CEE) nr. 2434/92 al Consiliului din 27 iulie 1992

Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29.6.2004

REGULAMENTUL (CEE) NR. 1612/68 AL CONSILIULUI privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității

CONSILIUL COMUNITĂȚILOR EUROPENE,
având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene și, în special,
articolul 49 al acestuia,

având în vedere propunerea Comisiei,
având în vedere avizul Adunării Parlamentare¹,
având în vedere avizul Comitetului Economic și Social²,

întrucât este necesar ca libera circulație a lucrătorilor să fie asigurată în cadrul Comunității până cel târziu la sfârșitul perioadei de tranziție; întrucât realizarea acestui obiectiv implică eliminarea oricărei discriminări între lucrătorii statelor membre pe criteriul cetățeniei în ceea ce privește încadrarea în muncă, remunerarea și alte condiții de muncă, precum și dreptul acestor lucrători de a se deplasa liber în cadrul Comunității pentru a desfășura o activitate salariată, sub rezerva restricțiilor justificate de motive de ordine publică, siguranță publică și sănătate publică;

întrucât, ținând seama în special de accelerarea intervenită în punerea în practică a uniunii vamale și pentru a asigura realizarea simultană a fundamentelor esențiale ale Comunității, este necesară adoptarea unor dispoziții care să permită realizarea obiectivelor prevăzute la articolele 48 și 49 din tratat cu privire la libera circulație și să perfecționeze măsurile adoptate succesiv în cadrul Regulamentului nr. 15 privind primele măsuri pentru realizarea liberei circulații a lucrătorilor în cadrul Comunității³ și al Regulamentului nr. 38/64/CEE al Consiliului din 25 martie 1964 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității⁴;

întrucât libera circulație reprezintă un drept fundamental al lucrătorilor și familiilor acestora; întrucât mobilitatea forței de muncă în cadrul Comunității trebuie să constituie unul dintre mijloacele prin care li se garantează lucrătorilor posibilitatea de a-și îmbunătăți condițiile de viață și de muncă și de a avansa pe plan social, contribuind totodată la satisfacerea nevoilor economiei statelor membre; întrucât este necesară afirmarea dreptului tuturor lucrătorilor din statele membre de a desfășura, în cadrul Comunității, o activitate la alegerea lor;

întrucât acest drept trebuie recunoscut, fără discriminare, lucrătorilor "permanenți", sezonieri și frontalieri, precum și celor angajați în activități de prestare de servicii; întrucât exercitarea nestingherită și demnă a dreptului la libera circulație necesită, conform unor standarde obiective, asigurarea unui tratament egal, în fapt și în drept, în ceea ce

---

¹ JO 268, 6.11.1967, p. 9

² JO 298, 7.12.1967, p. 10

³ JO 57, 26.8.1961, p. 1073/61.

⁴ JO 57, 26.8.1961, p. 1073/61.

privește toate aspectele legate de desfășurarea în sine a unei activități salariate și de accesul la locuință, precum și înlăturarea obstacolelor în ceea ce privește mobilitatea lucrătorilor, în special în ceea ce privește dreptul lucrătorilor de a a-și întregi familia și condițiile de integrare a familiei în țara gazdă;

întrucât principiul nediscriminării între lucrătorii Comunității implică, pentru toți resortisanții statelor membre, recunoașterea aceleiași priorități la încadrarea în muncă ca și cea de care beneficiază lucrătorii care sunt resortisanți ai statului membru în cauză;

întrucât este necesară întărirea mecanismelor de contact și de compensare, în special prin dezvoltarea unei colaborări directe între serviciile centrale de ocupare a forței de muncă și, de asemenea, între serviciile regionale, precum și prin intensificarea și coordonarea acțiunii de informare, pentru a asigura, în general, o mai mare transparență a pieței muncii; întrucât este necesar ca lucrătorii ce doresc să se deplaseze să fie informați în mod constant despre condițiile de viață și de muncă; întrucât, de asemenea, este necesar să se prevadă măsuri în cazul în care într-un stat membru există sau se prevăd perturbări pe piața muncii care pot amenința serios nivelul de viață sau gradul de ocupare a forței de muncă într-o regiune sau într-o ramură industrială; întrucât, în acest scop, acțiunea de informare menită să descurajeze deplasarea lucrătorilor în regiunea sau ramura industrială respectivă constituie metoda care trebuie aplicată în primul rând, dar, dacă este cazul, rezultatele acestei acțiuni trebuie să poată fi întărite prin suspendarea temporară a mecanismelor menționate anterior, o decizie în acest sens urmând să fie luată la nivelul Comunității;

întrucât există legături strânse între libera circulație a lucrătorilor, ocuparea forței de muncă și formarea profesională, în măsura în care aceasta urmărește să dea lucrătorilor posibilitatea de a răspunde unor oferte concrete de încadrare în muncă provenind din alte regiuni ale Comunității; întrucât astfel de legături impun ca problemele care se ivesc în această privință să fie studiate în interdependența lor și nu izolat, ținând seama, de asemenea, de aspectele ocupării forței de muncă pe plan regional și întrucât este, prin urmare, necesar ca eforturile statelor membre să fie îndreptate în direcția coordonării politicilor lor de ocupare a forței de muncă la nivel comunitar;

întrucât Consiliul, prin decizia sa din 15 octombrie 1968⁵ a hotărât ca articolele 48 și 49 din tratat, precum și dispozițiile adoptate pentru aplicarea acestora să fie aplicabile și teritoriilor franceze de peste mări,

---

⁵ JO L 257, 19.10.1968, p. 1

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Partea întâi - Încadrarea în muncă și familia lucrătorilor

TITLUL I Accesul la încadrarea în muncă

Articolul 1

(1) Orice resortisant al unui stat membru, indiferent de reședința sa, are dreptul de acces la o activitate salariată și de a desfășura această activitate pe teritoriul altui stat membru, în conformitate cu actele cu putere de lege și cu actele administrative care reglementează încadrarea în muncă a resortisanților statului respectiv.

(2) Acesta beneficiază, în special, pe teritoriul unui alt stat membru, de aceeași prioritate ca și resortisanții statului respectiv în ceea ce privește accesul la locurile de muncă disponibile.

Cazuri ale CEJ conexe art. 1

Cauza C-37/93 - Comisia Comunităților Europene împotriva Regatului Belgiei

Curtea a hotărât că, prin menținerea în vigoare în legislația națională a unor prevederi prin care anumite posturi de marinar, în afara celor de căpitan și secund, sunt rezervate cetățenilor belgieni, Regatul Belgiei nu și-a îndeplinit obligațiile stipulate de către Art. 48 al Tratatului CE și Art. 1 și 4 ale Reg. 1612/68.

Cauza C-473/93 - Comisia Comunităților Europene împotriva Marelui Ducat al Luxemburgului.

Curtea a hotărât că, prin faptul că nu a restrâns cerința cetățeniei luxemburgheze privitor la accesul la funcții publice și posturi ale angajaților din serviciile publice "care implică participarea directă sau indirectă, în exercitarea competențelor conferite la protejarea intereselor generale ale statului sau ale altor autoritățile publice din sectorul public, din cercetare, educație, sănătate, transport terestru, posta și telecomunicații, precum și servicii de apă, gaz și servicii de distribuție a energiei electrice", Marele Ducat al Luxemburgului nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 48 din Tratatul CEE și Articolului 1 din Regulamentul (CEE) nr 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității.

Cauza C-173/94 - Comisia Comunităților Europene împotriva Regatului Belgiei

Curtea a hotărât că, prin faptul că nu a restrâns cerința naționalității belgiene privitor la accesul la funcții publice și posturi ale angajaților din serviciile publice "care implică participarea directă sau indirectă, în exercitarea competențelor conferite la protejarea intereselor generale ale statului sau ale altor autoritățile publice din sectorul public, din cercetare, educație, sănătate, transport terestru, poștă și telecomunicații, precum și servicii de apă, gaz și servicii de distribuție a energiei electrice", Belgia nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 48 din Tratatul CEE și Articolului 1 din Regulamentul (CEE) nr 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității.

Cauza C-290/94 - Comisia Comunităților Europene împotriva Republicii Elene

Curtea a hotărât că, prin faptul că nu a restrâns cerința naționalității grecești privitor la accesul la funcții publice și posturi ale angajaților din serviciile publice "care implică participarea directă sau

indirectă, în exercitarea competențelor conferite la protejarea intereselor generale ale statului sau ale altor autoritățile publice din sectorul public, din cercetare, educație, sănătate, transport terestru, poștă și telecomunicații, precum și servicii de apă, gaz și servicii de distribuție a energiei electrice”, Republica Elenă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 48 din Tratatul CE și articolului 1 din Regulamentul (CEE) nr 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității.

Cauza C-94/07 - Andrea Raccanelli împotriva Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften eV - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că un cercetător care se află într-o situație precum cea a reclamantului din acțiunea principală, și anume care pregătește o teză de doctorat pe baza unui contract de bursă încheiat cu Max Planck Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften eV, nu trebuie considerat ca fiind un lucrător în sensul articolului 39 CE decât dacă își exercită activitatea o anumită perioadă sub îndrumarea unui institut care face parte din această asociație și dacă primește o remunerație în schimbul acestei activități. Este de competența instanței de trimitere să efectueze verificările de fapt necesare pentru a aprecia dacă această situație se regăsește în cauza cu care este sesizată.

O asociație de drept privat, precum Max Planck Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften eV, trebuie să respecte principiul nediscriminării față de lucrători în sensul articolului 39 CE. Este de competența instanței de trimitere să stabilească dacă în împrejurări precum cele din acțiunea principală a existat o inegalitate de tratament între doctoranzii naționali și cei străini.

În ipoteza în care reclamantul din acțiunea principală ar avea dreptul să invoce un prejudiciu provocat de discriminarea la care a fost supus, este de competența instanței de trimitere să aprecieze, având în vedere legislația națională aplicabilă în materia răspunderii extracontractuale, natura reparației pe care reclamantul din acțiunea principală ar avea dreptul să o pretindă.

Cauza 344/87 - I. Betray contra Staatssecretaris van Justitie - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că articolul 48, par. 1, din Tratatul CEE trebuie interpretat în sensul că unui resortisant dintr-un stat membru angajat în alt stat membru sub un regim ca cel al WSW, în care activitățile exersate nu constituie decât un mijloc de reeducare sau de reinsertie, nu i se recunoaște calitatea de lucrător în sensul dreptului comunitar.

Cauza 66/85 - Deborah Lawrie-Blum contra Land Baden-Württemberg - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că un cadru didactic stagiar care efectuează, sub conducerea și supravegherea autorităților școlare publice, un stagiul de formare pregătitor pentru cariera de cadru didactic, pe durata căruia efectuează prestații respectiv susține cursuri și primește pentru aceste servicii o remunerație, trebuie să fie considerat lucrător, în sensul articolului 48 alineatul (1) din Tratatul CEE, indiferent de natura juridică a relației de muncă.

Stagiul de formare pregătitor pentru cariera de cadru didactic nu poate fi considerat un loc de muncă în administrația publică, în sensul articolului 48 alineatul (4), la care să poată fi refuzat accesul resortisanților altor state membre.

Cauza C-441/02 - Comisia Comunităților Europene împotriva Republicii Federale Germania

Curtea a hotărât că deoarece nu a transpus, într-un mod suficient de clar în articolul 12, paragraful 1, al legii privind intrarea și șederea resortisanților statelor membre ale Comunității Europene (Gesetz über Einreise und Aufenthalt von Staatsangehörigen der Mitgliedstaaten der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft), din 21 ianuarie 1980, condițiile impuse de dreptul comunitar în materie de restricție la libera circulație, Republica Federală Germania nu și-a respectat obligațiile care îi revin conform articolelor 39 CE, 3 din directiva 64/221/CEE a Consiliului, din 25 februarie 1964, pentru coordonarea măsurilor speciale aplicabile străinilor în materie de deplasare și ședere justificate prin motive de ordine publică, de securitate publică și de sănătate publică, și articolul 10 al directivei 73/148/CEE a Consiliului, din 21 mai 1973, privind eliminarea restricțiilor de deplasare și ședere ale resortisanților din statele membre în interiorul Comunității în materie de stabilire și prestații de servicii.

Articolul 2

Orice resortisant al unui stat membru și orice angajator care desfășoară o activitate pe teritoriul unui stat membru pot face schimb de cereri și de oferte de încadrare în muncă și pot încheia și executa contracte de muncă, în conformitate cu actele cu putere de lege și cu actele administrative în vigoare, fără a da naștere la discriminări.

Articolul 3

(1) În domeniul de aplicare al prezentului regulament nu sunt aplicabile actele cu putere de lege și actele administrative sau practicile administrative ale unui stat membru care:

- restrâng sau supun unor condiții care nu se aplică propriilor lor cetățeni cererea și oferta de locuri de muncă, accesul la ocuparea unui loc de muncă sau dreptul străinilor de a desfășura o activitate sau care,
- deși se aplică indiferent de cetățenie, scopul sau efectul lor exclusiv sau principal este de a împiedica accesul resortisanților altui stat membru la locurile de muncă oferite.

Prezenta dispoziție nu se aplică în cazul condițiilor privind cunoștințele lingvistice solicitate în raport cu natura locului de muncă ce urmează a fi ocupat.

(2) Printre dispozițiile și practicile unui stat membru menționate la alineatul (1) primul paragraf se numără în special cele care, într-un stat membru:

(a) fac obligatorie recurgerea la proceduri speciale de recrutare pentru străini;

(b) restrâng sau supun unor condiții diferite de cele aplicabile angajatorilor care desfășoară activități pe teritoriul statului membru respectiv, oferta de muncă publicată în presă sau prin orice alt mijloc;

(c) supune eligibilitatea pentru ocuparea unui loc de muncă unor condiții de înregistrare la oficiile de ocupare a forței de muncă sau împiedică recrutarea nominală a lucrătorilor în cazul persoanelor care nu își au reședința pe teritoriul statului membru respectiv.

Cazuri conexe art. 3

Cauza C-123/94 - Comisia Comunităților Europene împotriva Republicii Elene.

Curtea a hotărât că, prin menținerea în vigoare a dispozițiilor articolului 70 din Decretul-lege nr 2545/1940 și Decizia nr 46508 din 10/17 mai 1976 al Ministrului Educației Naționale și Cultelor (cu modificările ulterioare), Republica Elenă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul dreptului comunitar, mai exact articolul 48 alineatul (2) din Tratatul CE și a articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (CEE) nr 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității.

Dispozițiile menționate anterior impun, în ceea ce privește recrutarea de profesori de limbi străine din școlile particulare din Grecia, condiții mai stricte pentru străini, inclusiv cetățeni ai altor state membre, decât cele impuse pentru resortisanții greci.

Cauza C 208/05 - ITC Innovative Technology Center GmbH împotriva Bundesagentur für Arbeit - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că articolele 39 CE, 49 CE și 50 CE se opun ca o reglementare națională, precum articolul 421 lit.g alineatul 1 a doua teză din SGB III, să prevadă ca plata de către un stat membru în favoarea unei agenții de ocupare private a remunerației datorate acesteia de către un solicitant de loc de muncă pentru medierea unei angajări să fie condiționată de faptul că locul de muncă găsit de acest intermediar să fie supus contribuțiilor obligatorii la asigurările sociale pe teritoriul acestui stat.

Instanța națională are sarcina ca, în limitele de apreciere conferite de dreptul național, să interpreteze și să aplice dispozițiile de drept intern în conformitate cu exigențele dreptului comunitar, iar în cazul în care o astfel de interpretare conformă nu este posibilă, atunci când este vorba de prevederi ale tratatului care conferă particularilor drepturi pe care aceștia le pot invoca în justiție și pe care instanțele naționale trebuie să le protejeze, să nu aplice dispozițiile din dreptul intern care sunt contrare celor din dreptul comunitar.

Cauza C-278/03 - Comisia Comunităților Europene împotriva Republicii Italiene

Curtea a hotărât că Republica Italia nu și-a îndeplinit obligațiile prevăzute la Articolul 39 EC și Articolul 3(1) al Regulamentului nr. 1612/68 a Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității Europene deoarece în ceea ce privește participarea cetățenilor comunitari la concursul de recrutare a personalului didactic în școli de stat italiene nu a fost luată în considerare experiența dobândită anterior de aceștia în alte state membre, sau cel puțin nu a fost luată în considerare în aceeași măsură atât pentru cei care au dobândit experiența în Italia cât și pentru cei care au dobândit-o în alt stat membru.

Cauza C-379/87 - Anita Groener împotriva Minister for Education and the City of Dublin Vocational Educational Committee - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că o funcție permanentă de profesor, exercitată cu normă întreagă în instituțiile publice de învățământ profesional, este o funcție de natură să justifice cerința unor cunoștințe lingvistice, în sensul articolului 3 alineatul (1) ultimul paragraf din Regulamentul nr. 1612/68 al Consiliului, cu condiția ca cerința lingvistică în cauză să facă parte dintr-o politică de promovare a limbii naționale, care este, în același timp, și prima limbă oficială, și ca această cerință să fie pusă în practică în mod proporționat și nediscriminatoriu.

Cauza 131/85 - Emir Gül împotriva Regierungspräsident Düsseldorf - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că Articolul 11 din Regulamentul nr. 1612/68 trebuie interpretat în sensul că dreptul soțului unui lucrător, care beneficiază de libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității, de acces la orice activitate salariată implică dreptul de acces la practicarea profesiilor care fac obiectul unui regim de autorizare administrativă și al unor norme profesionale specifice, ca de exemplu profesia de medic, dacă respectivul soț face dovada calificării profesionale și a diplomelor cerute de legislația statului membru gazdă pentru a practica acea profesie.

Beneficiarul articolului 11 din Regulamentul nr. 1612/68 se poate prevala de articolul 3 alineatul (1) primul paragraf prima liniuță din respectivul regulament, indiferent de cetățenia sa.

Tratamentul nediscriminatoriu prevăzut la articolul 3 alineatul (1) primul paragraf prima liniuță din Regulamentul nr. 1612/68 constă în aplicarea, în cazul persoanelor prevăzute de această dispoziție, a acelorași acte cu putere de lege și a actelor administrative precum cele care se aplică cetățenilor și să pună în aplicare aceleași practici administrative.

Soțul unui lucrător al unui stat membru care beneficiază de articolul 11 din Regulamentul nr. 1612/68 are dreptul la un tratament național în ceea ce privește accesul la profesia de medic și practicarea acesteia în calitate de salariat, indiferent dacă recunoașterea calificării este făcută numai în temeiul legislației naționale sau dacă se întemeiază pe dispozițiile Directivei 75/363.

Articolul 4

(1) Actele cu putere de lege și actele administrative ale statelor membre care restricționează încadrarea în muncă a străinilor, ca număr sau ca procentaj, în funcție de întreprindere, de ramura de activitate sau de regiune ori la nivel național, nu se aplică resortisanților celorlalte state membre.

(2) În cazul în care, într-un stat membru, acordarea unor beneficii de orice natură întreprinderilor este condiționată de încadrarea în muncă a unui procentaj minim de lucrători

naționali, resortisanții celorlalte state membre sunt considerați lucrători naționali, sub rezerva dispozițiilor Directivei Consiliului din 15 octombrie 1963⁶.

Cazuri conexe art. 4

Cauza 167/73 - Comisia Comunităților Europene împotriva Republicii Franceze.

Curtea a hotărât că menținând neschimbate, în ceea ce îi privește pe resortisanții altor state membre, prevederile articolului 3 alineatul (2) din Code du travail maritime, Republica Franceză nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 48 din tratat și al articolului 4 din Regulamentul nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968;

Cauza C-37/93 - Comisia Comunităților Europene împotriva Regatului Belgiei.

Curtea a hotărât că, prin menținerea în vigoare în cadrul legislației naționale a unor prevederi prin care anumite posturi de marinar, în afara celor de căpitan și secund, sunt rezervate cetățenilor belgieni, Regatul Belgiei nu și-a îndeplinit obligațiile stipulate de către Art. 48 al Tratatului CE și Art. 1 și 4 ale Reg. 1612/68 și obligă Regatul Belgiei să suporte costurile.

Articolul 5

Resortisantul unui stat membru care caută un loc de muncă pe teritoriul altui stat membru primește pe teritoriul acestuia aceeași asistență ca și cea acordată de către oficiile de ocupare a forței de muncă propriilor resortisanți care caută un loc de muncă.

Cazuri conexe art.5

Cauza C-292/89 - The Queen contra Immigration Appeal Tribunal, ex parte Gustaff Desiderius Antonissen - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că dispozițiile dreptului comunitar privind libera circulație a lucrătorilor nu se opun ca legislația unui stat membru să prevadă că un resortisant din alt stat membru, intrat pe teritoriul său pentru a căuta acolo un loc de muncă, să poată fi constrâns să părăsească acest teritoriu dacă el nu a găsit acolo un loc de muncă după 6 luni, doar dacă cel interesat aduce dovada ca el continuă să caute un loc de muncă și că el are șanse adevărate de a fi angajat.

Articolul 6

(1) Încadrarea în muncă și recrutarea unui resortisant al unui stat membru pentru un loc de muncă într-un alt stat membru nu pot depinde de criterii medicale, profesionale sau altele care sunt discriminatorii pe criterii de cetățenie, în comparație cu cele aplicate resortisanților din celălalt stat membru care doresc să desfășoare aceeași activitate.

(2) Cu toate acestea, resortisantul care deține o ofertă nominală de la un angajator dintr-un alt stat membru decât cel al cărui resortisant este poate fi supus unei examinări profesionale, dacă angajatorul solicită în mod expres acest lucru în momentul prezentării ofertei sale.

---

⁶ JO 159, 2.11.1963, p. 2661/63

TITLUL II Desfășurarea activității salariate și egalitatea de tratament

Articolul 7

(1) Lucrătorul resortisant al unui stat membru nu poate fi tratat diferit, pe teritoriul celorlalte state membre, față de lucrătorii naționali, pe criterii de cetățenie, în ceea ce privește condițiile de încadrare în muncă și de muncă și, în special, în ceea ce privește remunerarea, concedierea și, în cazul în care rămâne fără un loc de muncă, reintegrarea profesională și reangajarea.

(2) Acesta beneficiază de aceleași avantaje sociale și fiscale ca și lucrătorii naționali.

(3) În același temei și în aceleași condiții ca și lucrătorii naționali, acesta are acces la formare în școli profesionale și centre de recalificare.

(4) Orice clauză a unei convenții colective sau individuale sau a altei reglementări colective privind accesul la încadrarea în muncă, încadrarea, remunerarea și alte condiții de muncă sau concedierea este nulă de drept, în măsura în care prevede sau permite condiții discriminatorii pentru lucrătorii care sunt resortisanți ai celorlalte state membre.

Cazuri conexe art. 7 alin. 1

Cauza 152/73 - Giovanni Maria Sotgiu împotriva Deutsche Bundespost - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că Articolul 48 alineatul (4) din tratat se interpretează în sensul că excepția prevăzută de această dispoziție privește exclusiv accesul la posturi din administrația publică. Natura raportului juridic dintre lucrător și administrație este irelevantă în această privință.

Articolul 7 alineatele (1) și (4) din Regulamentul nr. 1612/68 se interpretează în sensul că indemnizația de separare, plătită ca supliment la salariu, se încadrează în noțiunea „condiții de muncă” fără a fi necesar să se stabilească dacă plata este efectuată în temeiul unei obligații legale sau contractuale ori ca o simplă opțiune.

Luarea în considerare, drept criteriu de acordare a unei indemnizații de separare, a faptului că un lucrător are domiciliul în alt stat membru poate, în funcție de împrejurări, să constituie o discriminare interzisă de articolul 7 alineatele (1) și (4) din Regulamentul nr. 1612/68. Acest lucru nu este valabil în cazul în care regimul unei astfel de indemnizații ține cont de diferențele obiective dintre situațiile lucrătorilor în funcție de faptul că își au domiciliul pe teritoriul național sau în străinătate la data încadrării în post.

Cauza C-281/98 - Roman Angonese împotriva Cassa di Risparmio di Bolzano SpA - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că Articolul 48 al Tratatului CE (în prezent Articolul 39 al CE) se opune situației în care un angajator solicită candidaților susținerea unui concurs de recrutare în cadrul căruia trebuie să-și demonstreze abilitățile lingvistice printr-o diplomă emisă doar în cadrul unei anumite provincii a unui Stat Membru.

Cauza C-214/94 - Ingrid Boukhalfa împotriva Bundesrepublik Deutschland. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că interdicția de discriminare pe baza naționalității, prevăzută de art. 48, par. 2, din Tratatul CE și în art. 7, par. 1 și 4, din Regulament (CEE) nr. 1612/68 privind libera circulație a lucrătorilor în interiorul Comunității, se aplică și unui resortisant dintr-un stat membru care are rezidența într-un stat terț și care este angajat de un alt stat membru în ambasada sa în acel stat terț

și al cărui contract de muncă a fost încheiat și executat acolo, pentru toate aspectele relației de muncă guvernate de legislația statului membru angajator.

Cauza C-315/94 Peter de Vos împotriva Stadt Bielefeld. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că articolul 7 alineatul (1) și (2) din Regulamentul nr 1612/68 trebuie interpretat în sensul că un lucrător care este cetățean al unui stat membru și este angajat pe teritoriul unui alt stat membru, nu are dreptul să-i fie plătite contribuțiile (cotele parte pentru angajator și angajat) la fondul complementar de asigurare de bătrânețe și urmaș pentru salariații din sectorul public, în același fel cum ar fi fost plătite în cazul în care raportul de muncă nu ar fi fost suspendat din cauza serviciului militar, chiar dacă un astfel de drept este garantat resortisanților aceluși stat care lucrează în funcția publică și efectuează serviciul militar în acel stat. Putin neclar paragraful asta.

Cauza C-15/96 Kalliope Schöning-Kougebetopoulou împotriva Freie und Hansestadt Hamburg. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că articolul 48 din Tratatul CE și articolul 7 alineatul (1) și (4) din Regulamentul (CEE) nr 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității interzice o clauză dintr-o convenție colectivă aplicabilă serviciului public al unui stat membru care prevede promovarea pe criterii de vechime pentru angajații din acest serviciu, după opt ani de angajare, într-o altă treaptă de salarizare, dacă nu sunt luate în considerare perioadele anterioare comparabile de angajare realizate într-un alt stat membru.

O clauză într-un acord colectiv care implică o discriminare contrară articolului 48 din Tratatul CE și articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul nr 1612/68 este nulă de drept, în temeiul articolului 7 alineatul (4) din acest regulament. Fără a solicita sau aștepta ca această clauză să fie eliminată prin negociere colectivă sau prin alte proceduri, instanța națională trebuie să aplice aceleași reguli și membrilor grupului defavorizat prin această discriminare în același mod în care se aplică în cazul tuturor celorlalți lucrători.

Cauza C-195/98 Österreichischer Gewerkschaftsbund, Gewerkschaft öffentlicher Dienst împotriva Republik Österreich. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că pentru a stabili dacă un organism care poate face o referință este o instanță judecătorească sau un tribunal în scopul aplicării articolului 177 din tratat (devenit articolul 234 CE), chestiune reglementată de dreptul comunitar, Curtea ia în considerare o serie de factori, cum ar fi dacă organismul în cauză este stabilit prin lege, dacă este o entitate permanentă, dacă jurisdicția sa este obligatorie, dacă procedura este inter partes, dacă se aplică normele de drept și, dacă este independentă.

În exercitarea funcțiilor, cum ar fi cele prevăzute în conformitate cu o procedură specială destinată a determina în abstract dacă există un drept, fără nici o referire la un litigiu individual, Oberster Gerichtshof constituie o instanță judecătorească în sensul articolului 177 din Tratat. Deși Oberster Gerichtshof nu ia hotărâri cu privire la litigii individuale care implică persoane identificate și trebuie să își bazeze decizia legală fără o examinare suplimentară și, deși decizia are o natură declarativă, iar dreptul de inițiere al procedurii se exercită colectiv, procedura în cauză este totuși menită să conducă la o decizie cu caracter juridic. În special, decizia finală este obligatorie pentru părțile care nu pot să facă o a doua cerere privitor la aceeași situație de fapt și să ridice aceleași întrebări.

Articolul 48 din tratat (devenit, după modificare articolul 39 CE) și a articolului 7 alineatul (1) și (4) din Regulamentul nr. 1612/68 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității interzice orice dispoziție națională care prevede luarea în considerare a perioadelor anterioare de angajare cu scopul de a stabili plata pentru profesori și profesori asistenți angajați contractual, atunci când cerințele care se aplică pentru perioadele lucrate în alte state membre sunt mai stricte decât cele care se aplică perioadelor petrecute în instituții ale statului membru în cauză. Această dispoziție, care funcționează în detrimentul lucrătorilor migranți care au petrecut o parte a carierei într-un alt stat membru este de natură să încalce principiului non-discriminării consacrat de articolul 48 din Tratat și cu articolul 7 (1) și (4) din Regulamentul nr 1612/68.

Mai mult decât atât, în cazul în care un stat membru este obligat să ia în considerare, la calcularea plății profesorilor și profesorilor asistenți, perioadele de ocupare realizate în anumite instituții din

alte state membre, comparabile cu instituțiile naționale, astfel de perioade trebuie să fie luate în considerare, fără nici o limitare de timp.

Cauza C-224/01 Gerhard Köbler împotriva Republik Österreich - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că principiul conform căruia statele membre sunt obligate să repare prejudiciul cauzat persoanelor particulare prin încălcări ale dreptului comunitar, care le sunt imputabile, se aplică, de asemenea, atunci când încălcarea în cauză decurge dintr-o hotărâre a unei instanțe de ultim grad de jurisdicție, în cazul în care norma de drept comunitar încălcată are ca scop să confere drepturi persoanelor particulare, atunci când încălcarea este suficient de gravă și când există o legătură directă de cauzalitate între această încălcare și prejudiciul suferit de persoanele vătămate. Pentru a stabili dacă încălcarea este suficient de gravă atunci când încălcarea în cauză decurge dintr-o astfel de hotărâre, instanța națională competentă trebuie, luând în considerare specificitatea funcției juridice, să stabilească dacă această încălcare are un caracter evident. Este de competența ordinii juridice din fiecare stat membru să desemneze instanța competentă pentru soluționarea litigiilor privind reparația menționată.

Articolul 48 din Tratatul CE (devenit, după modificare, articolul 39 CE) și articolul 7 articolul (1) din Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității (JO L 257, p. 2), trebuie să fie interpretate în sensul în care se opun acordării, în condiții precum cele prevăzute la articolul 50a din Gehaltsgesetz 1956 (Legea salarială din 1965), astfel cum a fost modificată în 1997, a unei indemnizații speciale de vechime care, în conformitate cu interpretarea dată de Verwaltungsgerichtshof (Austria) în hotărârea sa din 24 iunie 1998, constituie o primă de loialitate.

O încălcare a dreptului comunitar, precum aceea care rezultă, în circumstanțele din acțiunea principală, din hotărârea Verwaltungsgerichtshof din 24 iunie 1998, nu are caracterul evident necesar pentru a putea fi angajată, în temeiul dreptului comunitar, răspunderea unui stat.

Cauza 225/85 Comisia Comunităților Europene împotriva Republicii Italiene

Curtea a hotărât că prin aplicarea unui tratament discriminatoriu în ceea ce privește condițiile de angajare și de muncă, între resortisanții altor state membre angajați la Consiglio nazionale delle ricerche în raport cu cercetătorii de cetățenie italiană ai aceluiași organism, Republica Italiană nu și-a îndeplinit obligațiile care îi incumbă în temeiul articolului 48 din Tratatul CEE și al articolului 7 alineatele (1) și (4) din Regulamentul nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968.

Cauza C-187/96 Comisia Comunităților Europene împotriva Republicii Elene.

Curtea a hotărât că excluderea luării în considerare, în scopul de a acorda o alocație legată de vechime sau clasificarea într-o altă treaptă de salarizare pentru un lucrător angajat în serviciul public din Grecia, a perioadelor de angajare dintr-un alt stat membru numai pentru că astfel de servicii nu au fost făcute în administrația publică națională, Republica Elenă nu a reușit să-și îndeplinească obligațiile care îi revin în conformitate cu legislația comunitară și, în mod special, dispozițiile articolului 48 din Tratatul CE și articolul 7, alineatul 1 din Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității.

Cauza C-287/05 D. P. W. Hendrix împotriva Raad van Bestuur van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată de Centrale Raad van Beroep) - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că o prestație de tipul celei acordate în temeiul Legii privind asigurarea pentru incapacitate de muncă a tinerilor cu handicap (Wet arbeidsonge schiktheid- voorziening jonggehandicapten) din 24 aprilie 1997 trebuie să fie considerată a fi o prestație specială necontributivă în sensul articolului 4 alineatul (2a) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității, în versiunea acestuia modificată și actualizată prin Regulamentul (CE) nr. 118/97 al Consiliului din 2 decembrie 1996, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1223/98 al Consiliului din 4 iunie 1998, astfel încât persoanelor care se află în situația reclamantului din acțiunea principală trebuie să le fie aplicată numai regula de coordonare cuprinsă la articolul 10a din acest regulament, și că plata acestei prestații poate în mod

valabil să fie rezervată persoanelor care au domiciliul pe teritoriul statului membru care acordă respectiva prestație. În privința aplicării dispozițiilor amintite, este lipsită de relevanță împrejurarea conform căreia persoana în cauză primea anterior o prestație pentru tinerii cu handicap care era exportabilă.

Articolul 39 CE și articolul 7 din Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei legislații naționale prin care se pun în aplicare articolul 4 alineatul (2a) și articolul 10a din Regulamentul nr. 1408/71, în versiunea sa modificată și actualizată prin Regulamentul nr. 118/97, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 1223/98, și care prevede că o prestație specială necontributivă inclusă în anexa IIa la acest din urmă regulament nu poate fi acordată decât persoanelor care au domiciliul pe teritoriul național. Cu toate acestea, aplicarea acestei legislații nu trebuie să aducă o atingere drepturilor unei persoane aflate într-o situație similară celei a reclamantului din acțiunea principală care să depășească limitele necesare realizării obiectivului legitim urmărit de legea națională. Revine instanței naționale, să ofere legislației naționale, în măsura în care acest fapt este posibil, o interpretare compatibilă cu dreptul comunitar, care să țină cont în special de faptul că lucrătorul în cauză a păstrat totalitatea legăturilor sale economice și sociale cu statul membru de origine.

Cauza C-371/04 Comisia Comunităților Europene împotriva Republicii Italiene.

Curtea a hotărât că prin neluarea în considerare a experienței profesionale și vechimii acumulate în cadrul exercitării unei activități comparabile în cadrul administrației publice din alt stat membru de către un lucrător comunitar angajat în serviciul public italian, Republica Italiană nu și-a îndeplinit obligațiile ce decurg din Articolul 39 CE și Articolul 7(1) Din Regulamentul (CEE) Nr 1612/68 al Consiliului din 15 Octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității.

Cazuri conexe art. 7 alin. 2

Cauza 32/75 Anita Cristini împotriva Société nationale des chemins de fer français - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68 al Consiliului trebuie să fie interpretat în sensul că avantajele sociale vizate de dispoziția în cauză includ cardurile de reducere la tarifele de transport, emise de o autoritate feroviară națională în cazul familiilor numeroase, chiar dacă acest avantaj este solicitat abia după decesul lucrătorului, în favoarea familiei sale care a rămas în același stat membru.

Cauza 65/81 Francesco Reina și Letizia Reina împotriva Landeskreditbank Baden-Württemberg - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 trebuie să fie interpretat în sensul că noțiunea de avantaj social, menționată de această dispoziție, include împrumuturile la naștere, fără dobândă, acordate de o instituție de credit de drept public, pe baza orientărilor și cu ajutorul financiar al statului, unor familii cu venit mic, în vederea favorizării natalității. Prin urmare, astfel de împrumuturi trebuie acordate lucrătorilor altor state membre în aceleași condiții ca și lucrătorilor statului în cauză.

Cauza C 332/05 Aldo Celozzi împotriva Innungskrankenkasse Baden Württemberg - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 de aplicare a regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității, în versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul (CE) nr. 118/97 al Consiliului din 2 decembrie 1996, se opune aplicării unui regim de indemnizații zilnice de boală pus în practică de către un stat membru, precum cel în discuție în acțiunea principală:

– în temeiul căruia lucrătorul migrant al cărui soț are reședința în alt stat membru este înscris din oficiu într-o clasă de impozitare mai puțin favorabilă decât aceea de care beneficiază un lucrător național căsătorit al cărui soț are reședința în statul membru respectiv și nu exercită nicio activitate remunerată și

– care nu permite să se țină cont cu caracter retroactiv – în ceea ce privește cuantumul indemnizației respective, care este calculat în funcție de venitul net, care, la rândul său, este determinat de clasa de impozitare – de o rectificare a posteriori a acesteia, ca urmare a unei cereri exprese a lucrătorului migrant întemeiate pe situația sa familială reală.

Cauza C 212/05 Gertraud Hartmann împotriva Freistaat Bayern

Curtea a hotărât că un resortisant al unui stat membru care, păstrându-și totodată locul de muncă în acel stat, și-a transferat domiciliul într-un alt stat membru și își exercită, din acel moment, activitatea profesională în calitate de lucrător frontalier se poate prevala de statutul de „lucrător migrant” în sensul Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității.

În împrejurări precum cele din acțiunea principală, articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68 se opune ca soțul unui lucrător migrant ce exercită o activitate profesională într-un stat membru, fără loc de muncă, cu reședința în alt stat membru, să fie exclus de la beneficiul unui avantaj social având caracteristicile alocației germane de educație pentru motivul că nu are nici domiciliul, nici reședința obișnuită în primul stat.

Cauza C 213/05 Wendy Geven împotriva Land Nordrhein Westfalen

Curtea a hotărât că articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității nu se opune excluderii de către legislația națională a unui stat membru, a unei resortisante a unui alt stat membru, rezidentă în acest stat și care exercită în primul stat o activitate profesională minoră (între 3 și 14 ore pe săptămână) de la beneficiul unui avantaj social care prezintă caracteristicile alocației de educație germane pentru motivul că aceasta nu avea în primul stat nici domiciliul, nici reședința obișnuită.

Cauza C-269/07 Comisia Comunităților Europene împotriva Republicii Federale Germania

Curtea a hotărât că prin adoptarea și prin menținerea în vigoare a prevederilor privind pensia facultativă pentru limită de vârstă cuprinse în articolele 79-99 din Legea federală privind impozitul pe venit (Einkommensteuergesetz), Republica Federală Germania nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 39 CE și al articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității, precum și în temeiul articolului 18 CE, în măsura în care aceste prevederi:

- nu recunosc lucrătorilor frontaliери și soțului/soției acestora dreptul la prima pentru pensie facultativă, în cazul în care aceștia nu sunt integral supuși la plata impozitului în acest stat membru;
- nu permit lucrătorilor frontaliери folosirea capitalului subvenționat pentru achiziționarea sau pentru construirea unei locuințe în scopul utilizării ca locuință proprie, în cazul în care aceasta nu se situează în Germania, și
- prevăd obligația de a restitui prima menționată în cazul în care încetează supunerea integrală la plata impozitului în acest stat membru.

Cauza C-411/98 Angelo Ferlini împotriva Centre hospitalier de Luxembourg - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că aplicarea, în mod unilateral, de către un grup de furnizori de servicii de sănătate, a unor onorarii pentru îngrijirea medicală și de spitalizare referitoare la maternitate pentru oficialii CE peste nivelul celor aplicabile rezidenților înscriși în cadrul schemei naționale privind securitatea socială, reprezintă discriminare pe criteriul naționalității, interzisă prin primul paragraf al Art. 6 al Tratatului CE (devenit, după amendament, primul paragraf al Art. 12 CE), în absența unei justificări obiective în acest sens.

Cauza 139/85 R.H. Kempf contra Secretarului de Stat al Justiției Tarile de Jos- Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că deoarece un resortisant dintr-un stat membru care își exercită pe teritoriul altui stat membru o activitate salariată care poate fi considerată în sine ca o activitate reală și efectivă, solicită să beneficieze de un ajutor financiar plătit din fondurile publice ale acestui stat membru pentru a completa veniturile pe care le obține din activitatea sa, nu trebuie să excludă, în privința sa, aplicarea dispozițiilor dreptului comunitar privitoare la libera circulație a lucrătorilor.

Cauza 249/83 Vera Hoeckx împotriva Centrului public de ajutor social din Kalmthout. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că un beneficiu social care garantează de o manieră generală mijloace minime de subzistență, cum este cel prevăzut de legislația belgiană din 7 august 1974, nu intră în domeniul material de aplicare al Regulamentului (CEE) No 1408/71, în sensul articolului 4 alineatul (1) și (2) din respectivul regulament.

Un beneficiu social care garantează de o manieră generală mijloace minime de subzistență, cum este cel prevăzut de legislația belgiană din 7 august 1974, constituie un avantaj social, în sensul Regulamentului (CEE) nr 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968. Articolul 7 (2) din același regulament trebuie să fie interpretat în sensul că acordarea unui astfel de avantaj social nu trebuie să fie supusă obligației ca reclamantul să fi avut de fapt reședința pe teritoriul unui stat membru pentru o perioadă determinată, atunci când o astfel de cerință nu este impusă și cetățenilor statului membru respectiv.

Cauza C-184/99 Rudy Grzelczyk împotriva Centrului public de ajutor social din 'Ottignies-Louvain-la-Neuve - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că articolele 6 și 8 din tratatul CE (devenite, după modificare, articolele 12 CE și 17 CE) se opun ca o prestație socială acordată într-un regim necontributiv, precum valoarea minimă a mijloacelor de existență prevăzută de articolul 1 din legea belgiană din 7 august 1974, să fie subordonată, în ceea ce-i privește pe resortisanții statelor membre, altele decât statul membru primitor pe teritoriul căruia acești resortisanți locuiesc legal, condiției ca aceștia să intre în câmpul de aplicare al regulamentului (CEE) nr 1612/68 privind libera circulație a lucrătorilor în interiorul Comunității, în timp ce nicio condiție de această natură nu se aplică resortisanților statului membru primitor.

Cauza 261/83 Carmela Castelli împotriva Office national des pensions pour travailleurs salariés (ONPTS) - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că articolul 7 alineatul 2 din Regulamentul nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968, referitor la libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității se interpretează în sensul că acordarea unui avantaj social, precum venitul garantat persoanelor în vârstă de legislația unui stat membru ascendenților aflați în întreținerea unui lucrător nu poate depinde de existența unei convenții de reciprocitate între acest stat membru și cel al cărui resortisant este ascendentul.

Cauza C- 94/84 Office national de l'emploi împotriva Jozsef Deak - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că un resortisant al unei țări terțe țări, care este un membru al familiei unui lucrător resortisant al unui stat membru nu poate să invoce aplicarea Regulamentului nr 1408/71, și, în special articolul 2 (1) și articolul 3 alineatul (1), pentru a solicita ajutor de șomaj acordat, în conformitate cu legislația din statul membru pe al cărui teritoriu lucrătorul este angajat, persoanelor tinere în cautarea unui loc de munca. Astfel de beneficii, reprezintă însă un avantaj social în conformitate cu art. (2) din Regulamentul nr 1612/68.

Cauza 122/84 Kenneth Scrivner și Carol Cole împotriva Centre public d'aide sociale de Chastre - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că un beneficiu social care garantează de o manieră generală mijloace minime de subzistență constituie un avantaj social în sensul Regulamentului (CEE) nr 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968.

Cauza 137/84 Ministerul Public împotriva Robert Heinrich Maria Mutsch - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că principiul liberei circulații a lucrătorilor, astfel cum rezultă din articolul 48 din tratat și, în special, din Regulamentul nr. 1612/68 al Consiliului, impune ca unui lucrător resortisant al unui stat membru și domiciliat în alt stat membru să i se recunoască dreptul de a solicita ca o procedură penală începută contra sa să se desfășoare în altă limbă decât limba de procedură utilizată în mod normal în fața instanței sesizate în cazul în care lucrătorii naționali pot beneficia, în aceleași condiții, de acest drept.

Cauza 157/84 Maria Frascogna împotriva Caisse des dépôts et consignations - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că acordarea unei indemnizații speciale pentru limita de vârstă, care garantează un venit minim persoanelor în vârstă aflate în anumite condiții precum cele prevăzute de legislația națională, constituie un avantaj social, în sensul Regulamentului nr 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968.

Articolul 7 alineatul (2) din regulamentul menționat trebuie interpretat în sensul că acordarea unui astfel de avantaj social nu trebuie supusă obligației de a fi avut rezidența pe teritoriul unui stat membru pentru un anumit număr de ani, dacă o astfel de condiție nu este stabilită și cu privire la resortisanții aceluia stat membru.

Cauza 59/85 Statul olandez împotriva Ann Florence Reed - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1612/68 nu poate fi interpretat în sensul că un partener care are o relație stabilă cu un lucrător resortisant al unui stat membru angajat pe teritoriul altui stat membru trebuie să fie asimilat în anumite condiții „soțului”, astfel cum prevede această dispoziție.

Articolul 7 din tratat, coroborat cu articolul 48 din tratat și cu articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68, trebuie să fie interpretat în sensul că un stat membru care le permite cetățenilor săi să obțină un permis de ședere pe teritoriul său pentru partenerul lor necăsătorit, care nu este resortisant al acestui stat membru, nu poate refuza să acorde același avantaj lucrătorilor migranți resortisanți ai altor state membre.

Cauza 316/85 Centre public d'aide sociale de Courcelles împotriva Marie-Christine Lebon - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că descendenți unui lucrător care este cetățean al unui stat membru, cu care locuiesc împreună, care a fost angajat pe teritoriul unui alt stat membru și care rămâne acolo, după obținerea unei pensii pentru limită de vârstă, nu păstrează dreptul la egalitate de tratament în ceea ce privește accesul la o prestație socială, prevăzută de legislația statului membru gazdă și care garantează în termeni generali mijloace minime de subzistență atunci când aceștia au atins vârsta de 21 de ani, nu mai sunt dependenți de lucrător și nu au statutul de lucrători.

Statutul de membru dependent de familie al unui lucrător, la care se referă articolul 10 alineatul (1) și (2) din Regulamentul nr 1612/68, este rezultatul unei situații de fapt, și anume acordarea de sprijin de către lucrător, fără a fi necesar să se stabilească motivele pentru care se recurge la sprijinul lucrătorului.

Tratamentul egal cu privire la avantaje sociale și fiscale, care este prevăzut de articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr 1612/68 funcționează doar în beneficiul lucrătorilor și nu se aplică resortisanților statelor membre care se mută în căutare de locuri de muncă.

Cauza 39/86 Sylvie Lair împotriva Universităţii Hannover - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că articolul 7 paragraful 1 din Tratatul CEE se aplică unei subvenții pentru întreținere și pentru formare, acordată de un stat membru resortisanților săi, în vederea efectuării unor studii universitare, numai în măsura în care o astfel de subvenție are ca obiect acoperirea cheltuielilor de înscriere sau altor cheltuieli, în special pentru învățământ, necesare pentru accesul la educație.

O subvenție pentru întreținere și pentru formare, acordată în vederea efectuării unor studii universitare care au ca rezultat obținerea unei calificări profesionale, reprezintă un avantaj social, în sensul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității.

Trebuie să se considere că un resortisant al unui alt stat membru, care a întreprins, în statul gazdă, studii universitare care au ca rezultat obținerea unei diplome profesionale, după ce a exercitat activități profesionale pe teritoriul acestuia, își păstrează statutul de lucrător și că, în această calitate, poate beneficia de articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68, cu condiția să existe totuși o relație între activitatea sa profesională prealabilă și studiile în cauză.

Dreptul la aceleași avantaje sociale, în sensul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68, nu poate depinde de o condiție, stabilită de statul membru gazdă, care impune o durată minimă prealabilă de activitate profesională pe teritoriul său.

Cauza 197/86 Steven Malcolm Brown împotriva The Secretary of State for Scotland - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că studiile universitare care pregătesc în vederea obținerii unei calificări pentru o profesie, meserie sau muncă specifică sau conferă aptitudinea specială de a exercita o astfel de profesie, meserie sau muncă țin de formarea profesională.

– Universitățile nu se consideră „școli profesionale” în sensul articolului 7 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității.

Intră sub incidența domeniului de aplicare a Tratatului CEE în sensul articolului 7 plata de către statul membru, în beneficiul studenților, a taxelor de școlarizare reclamate de către o universitate, însă nu și plata subvențiilor destinate întreținerii acestora.

Resortisantul unui alt stat membru, care se implică într-o relație de muncă în statul gazdă pentru o perioadă de opt luni în vederea întreprinderii ulterioare de studii universitare în același domeniu profesional și care nu ar fi fost angajat de către angajator în cazul în care nu ar fi fost deja admis la universitate, este considerat lucrător în sensul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68.

Un resortisant al unui alt stat membru, care se implică într-o relație de muncă pentru o perioadă de opt luni în vederea întreprinderii ulterioare de studii în statul gazdă în același domeniu profesional și care nu ar fi fost angajat de către angajator în cazul în care nu ar fi fost deja admis la universitate, nu are dreptul, în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68, de a beneficia pentru studiile sale de o alocație vărsată studenților resortisanți ai statului membru gazdă și destinată să asigure întreținerea acestora.

Copilul unui resortisant dintr-un stat membru care își are reședința pe teritoriul unui alt stat membru nu se poate prevala de articolul 12 din Regulamentul nr. 1612/68, atunci când unul sau celalalt din părinți, care nu mai locuiește în statul gazdă, a locuit în calitate de lucrător pentru ultima dată înainte de nașterea sa.

Cauza 256/86 Maria Frascogna împotriva Caisse des dépôts et consignations - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că rudele în linie ascendentă ale unui lucrător migrant pot să invoce aplicarea dispozițiilor privind interzicerea discriminării în Articolul 7 (2) din Regulamentul nr. 1612/68 al Consiliului.

Acordarea unei indemnizații speciale pentru limită de vârstă constituie un avantaj social, în sensul Regulamentului nr. 1612/68 al Consiliului.

Cauza C-3/90 M. J. E. Bernini împotriva Minister van Onderwijs en Wetenschappen - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că un resortisant al unui stat membru care a lucrat într-un alt stat membru, în contextul formării profesionale trebuie să fie considerat ca un lucrător, în sensul articolului 48 din Tratatul CEE și a Regulamentului Consiliului (CEE) nr 1612/68 din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor, în cazul în care el a efectuat servicii în schimbul unei remunerații, cu condiția ca activitățile să fie reale și efective.

Un lucrător migrant care în mod voluntar încetează ocuparea, în scopul de a se consacra, după expirarea unei anumite perioade de timp, studiului full-time în țara al cărui cetățean este, își păstrează statutul său de lucrător cu condiția să existe o relație între activitatea sa anterioară și studiile urmate;

Finanțarea studiilor acordată de către un stat membru copiilor lucrătorilor, constituie pentru un lucrător migrant un avantaj social, în sensul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul (CEE) nr 1612/68, în cazul în care lucrătorul continuă să sprijine copilul. Într-un astfel de caz, copilul poate invoca aplicarea articolului 7 alineatul (2), în scopul de a obține finanțarea studiilor, în aceleași condiții ca și cele aplicabile copiilor lucrătorilor naționali și fără nici o altă cerință suplimentară privind șederea care să-i poată fi impusă.

Cauza C-27/91 Union de recouvrement des cotisations de sécurité sociale et d'allocations familiales de la Savoie (URSSAF) împotriva Hostellerie Le Manoir SARL - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că interzicerea oricărei discriminări bazate pe naționalitate în ceea ce privește remunerarea și avantajele sociale, astfel cum este prevăzut la articolul 48 din Tratatul CEE și articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (CEE) nr 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității, se opune unei reglementări naționale care solicită ca un organism responsabil cu recuperarea contribuțiilor la asigurările sociale să ia în considerare, pentru un lucrător stagiar căruia nu i se aplică sistemul național de învățământ, o bază de calcul pentru contribuțiile de securitate socială care este mai nefavorabilă decât cea aplicată în ceea ce privește un lucrător stagiar căruia i se aplică sistemului național de învățământ.

Cauza C-310/91 Hugo Schmid împotriva Belgische Staat, reprezentată de Minister van Sociale Voorzorg - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că articolele 2 și 3 din Regulamentul (CEE) nr 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii independenți și membrii familiilor acestora care se deplasează în interiorul Comunității, astfel cum a fost modificată și actualizată prin Regulamentul Consiliului (CEE) nr 2001/83 din 2 iunie 1983, trebuie să fie interpretate în sensul că acestea nu pot fi invocate de descendenți dependenți de un lucrător migrant pentru a solicita o indemnizație de invaliditate prevăzută în conformitate cu legislația națională ca un drept personal, ci doar ca un beneficiu acordat urmare a statutului de membru de familie a lucrătorului.

Articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (CEE) nr 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității trebuie să fie interpretat în sensul că acesta poate fi invocat de către un cetățean al unui stat membru, fost funcționar al unei organizații internaționale, în scopul de a obține o indemnizație de invaliditate pentru adulți prevăzută de legislația statului membru în care își are reședința, altul decât statul său de origine, în beneficiul unui descendent aflat în întreținerea sa și că o condiție legată de naționalitatea beneficiarului nu este compatibilă cu această dispoziție.

Cauza C-57/96 - H. Meints împotriva Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că Regulamentul Consiliului (CEE) Nr. 1408/71 din 14 iunie 1971 privind aplicarea schemelor de securitate socială lucrătorilor, liberilor profesioniști și membrilor lor de familie care se deplasează în cadrul comunității, în conformitate cu modificările și completările Regulamentului Consiliului (CEE) Nr. 2001/83 din 2 iunie 1983, nu se aplică unei scheme compensatorii conform căreia lucrătorii agricoli (agricultorii), al căror contract de angajare a fost încheiat ca rezultat al pierderii din terenul aparținând fostului lor angajator, beneficiază de un ajutor sub forma unui plăți unice. Valoarea acestei plăți este determinată exclusiv în baza vârstei beneficiarului și trebuie replătită dacă beneficiarul său este reangajat de către fostul său angajator în următoarele 12 luni de la terminarea contractului său de angajare.

Un ajutor care ia forma unei plăți unice pentru lucrătorii agricoli al căror contract de angajare a fost încheiat ca rezultat al pierderii din terenul aparținând fostului lor angajator, va fi considerat un avantaj social în sensul Articolului 7(2) din Regulamentul (CEE) Nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității UE.

Un stat membru nu poate asigura plata unui ajutor social în sensul Articolului 7(2) din Regulamentul (CEE) Nr. 1612/68 decât cu condiția ca beneficiarul să fie rezident în cadrul teritoriului aceluia stat.

Cauza C-85/96 María Martínez Sala împotriva Freistaat Bayern - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că o prestație precum indemnizația pentru creșterea copilului prevăzută de Bundeserziehungsgeldgesetz, care se acordă în mod automat persoanelor care îndeplinesc anumite criterii, în lipsa oricărei evaluări individuale și discreționare a nevoilor personale, și care urmărește acoperirea cheltuielilor familiale, intră în domeniul de aplicare ratione materiae al dreptului comunitar, în calitate de prestație familială, în sensul articolului 4 alineatul (1) litera (h) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială salariaților, persoanelor care desfășoară activități independente și membrilor

famiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității, astfel cum a fost modificat și actualizat prin Regulamentul (CEE) nr. 2001/83 al Consiliului din 2 iunie 1983, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CEE) nr. 3427/89 al Consiliului din 30 octombrie 1989, și ca avantaj social, în sensul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității.

Instanța de trimitere trebuie să determine dacă o persoană precum reclamanta în acțiunea principală intră în sfera de aplicare ratione personae a articolului 48 din Tratatul CE și a Regulamentului nr. 1612/68 sau a Regulamentului nr. 1408/71.

Dreptul comunitar nu permite unui stat membru să ceară cetățenilor altor state membre, autorizați să își aibă reședința pe teritoriul său, să obțină un permis de ședere corespunzător eliberat de administrația națională pentru a beneficia de o indemnizație pentru creșterea copilului, în timp ce pentru cetățenii săi este suficient faptul că își au domiciliul sau reședința obișnuită în acest stat membru.

Cauza C-337/97 C.P.M. Meeusen împotriva Hoofddirectie van de Informatie Beheer Groep - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că faptul că o persoană este înrudită prin căsătorie cu directorul și unicul acționar al companiei pentru care desfășoară o activitate efectivă și autentică nu exclude posibilitatea ca acea persoană să fie numită „lucrător”, în sensul Art. 48 al Tratatului CE (care a devenit, după amendament, Art. 39 CE) și Reg. 1612/68, atâta timp cât aceasta desfășoară respectiva activitate în contextul unei relații de subordonare.

Copilul întreținut al unui cetățean UE care desfășoară o activitate în calitate de angajat într-un alt stat membru și rezidă în continuare pe teritoriul statului membru al cărui cetățean este, se poate baza pe Art. 7(2) al Reg. 1612/68 pentru a-i putea fi finanțate studiile în aceleași condiții ca și cele aplicabile copiilor cetățenilor statului în care se realizează angajarea și fără vreo cerință suplimentară referitoare la rezidența copilului.

În ceea ce privește copilul întreținut al unui cetățean UE care desfășoară o activitate în calitate de lucrător pe cont propriu într-un alt stat membru și rezidă în continuare pe teritoriul statului membru al cărui cetățean este, acestuia îi vor fi finanțate studiile în aceleași condiții ca și cele aplicabile copiilor cetățenilor statului în care se realizează angajarea și fără vreo cerință suplimentară referitoare la rezidența copilului.

Cauza C-356/98 Arben Kaba împotriva Secretary of State for the Home Department - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că legislația unui stat membru care solicită soțului/soției lucrătorilor migranți, care sunt cetățeni ai altor state membre, să fi locuit pe teritoriul respectivului stat membru pe o perioadă de 4 ani înainte de a fi eligibili pentru a putea solicita rezidență permanentă și a li se lua în considerare solicitarea, însă care totodată solicită o rezidență de numai 12 luni pentru soțul/soția celor care sunt stabiliți pe teritoriul respectiv, nu constituie motiv de discriminare contrar Art. 7(2) al Reg. 1612/68.

Cauza C-87/99 Patrick Zurstrassen împotriva Administration des contributions directes - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că articolul 48(2) din Tratatul CE (în prezent, în urma modificărilor, Articolul 39(2) CE) și Articolul 7(2) al Regulamentului (CEE) Nr. 1612/68 al Consiliului din data de 15 octombrie 1968 privind libera circulație a persoanelor în cadrul Comunității Europene se opune aplicării regulamentelor naționale conform cărora, în ceea ce privește impozitul pe venit, stabilirea de taxe comune pentru soții care nu sunt separați fie în fapt fie în virtutea unei decizii judecătorești, este condiționată de deținerea de către amândoi a rezidenței pe teritoriul național și de faptul că avantajul fiscal este respins unui lucrător care este rezident în acel stat, în care el/ea primește aproape întregul venit necesar pentru întreținerea casei, dar al cărui/cărei soț(ie) este rezident(ă) într-un alt Stat Membru.

Cauza C-386/02 Josef Baldinger împotriva Pensionsversicherungsanstalt der Arbeiter - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că art. 39 par. 2 CE și art. 4 par. 4 din Regulamentul 1408/71, art. 7 par. 2 din Regulamentul 1612/68 trebuie să fie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări naționale care refuză beneficiul unei prestații acordate vechilor prizonieri de război pe motiv că persoana

interesată nu are cetățenia statului membru respectiv, la momentul introducerii solicitării, ci are cetățenia unui alt stat membru.

Intradevar, având în vedere finalitatea și condițiile sale de acordare, o astfel de prestație intra în categoria celor vizate de art. 4 par. 4 din Regulamentul 1408/71 care precizează că acesta nu se aplică "regimurilor de prestații în favoarea victimelor de război sau a consecințelor războiului", astfel încât aceste prestații sunt scoase în afara câmpului material de aplicare a acestui Regulament.

Aceeași concluzie se impune cu privire la art. 39 par. 2 care vizează condițiile de angajare, remunerare și alte condiții de muncă, fără însă să privească prestațiile acordate ca indemnizații legate de serviciile prestate de către cetățeni în perioada războiului în propriul lor stat și care au ca scop esențial să ofere acestora avantaje datorate ca sau drept urmare a războiului.

Cauza C-300/90 Comisia Comunităților Europene împotriva Regatului Belgiei

Curtea a respins cererea Comisiei pentru o declarație conform căreia, prin deducerea, din venitul impozabil, a contribuțiilor privind pensia suplimentară sau asigurarea de viață care condiționează acele contribuții plătite unei întreprinderi stabilite în Belgia sau unei întreprinderi străine de asigurări stabilite în Belgia, Regatul Belgiei nu și-a îndeplinit obligațiile prevăzute în cadrul Art. 48 și 59 ale Tratatului CEE și Art. 7(2) al Reg. 1612/68.

Cauza C-299/01 Comisia Comunităților Europene împotriva Marelui Ducat al Luxemburgului

Curtea a hotărât că prin menținerea unei condiții referitoare la durata de ședere pe teritoriul luxemburghez în vederea acordării venitului minim garantat prevăzut de legislația sa, Marele Ducat al Luxemburgului nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul (CEE) nr 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității și a articolului 43 CE.

Cazuri conexe art. 7 alin. 3

Cauza 197/86 Steven Malcolm Brown împotriva The Secretary of State for Scotland - Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că studiile universitare care pregătesc în vederea obținerii unei calificări pentru o profesie, meserie sau muncă specifică sau conferă aptitudinea specială de a exercita o astfel de profesie, meserie sau muncă țin de formarea profesională.

Universitățile nu se consideră „școli profesionale” în sensul articolului 7 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității.

Intră sub incidența domeniului de aplicare a Tratatului CEE în sensul articolului 7 plata de către statul membru, în beneficiul studenților, a taxelor de școlarizare reclamate de către o universitate, însă nu și plata subvențiilor destinate întreținerii acestora.

Resortisantul unui alt stat membru, care se implică într-o relație de muncă în statul gazdă pentru o perioadă de opt luni în vederea întreprinderii ulterioare de studii universitare în același domeniu profesional și care nu ar fi fost angajat de către angajator în cazul în care nu ar fi fost deja admis la universitate, este considerat lucrător în sensul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68.

Un resortisant al unui alt stat membru, care se implică într-o relație de muncă pentru o perioadă de opt luni în vederea întreprinderii ulterioare de studii în statul gazdă în același domeniu profesional și care nu ar fi fost angajat de către angajator în cazul în care nu ar fi fost deja admis la universitate, nu are dreptul, în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68, de a beneficia pentru studiile sale de o alocație vărsată studenților resortisanți ai statului membru gazdă și destinată să asigure întreținerea acestora.

Copilul unui resortisant dintr-un stat membru care își are reședința pe teritoriul unui alt stat membru nu se poate prevala de articolul 12 din Regulamentul nr. 1612/68, atunci când unul sau celalalt din părinți, care nu mai locuiește în statul gazdă, a locuit în calitate de lucrător pentru ultima dată înainte de nașterea sa.

Cauza C-40/05 Kai Lyyski împotriva Umeå universite

Curtea a hotărât că dreptul comunitar nu se opune ca o reglementare națională care organizează cu titlu provizoriu o formare destinată să satisfacă pe termen scurt cererea de profesori calificați într-un stat membru să impună candidaților la această formare să fie angajați într-o instituție școlară a aceluși stat, sub rezerva ca punerea în aplicare a acestei reglementări să nu aibă drept consecință excluderea de principiu a oricărei candidaturi a unui profesor care nu este angajat într-o astfel de instituție, excludere care să intervină fără examinarea prealabilă și individuală a calităților acelei candidaturi, în special în privința aptitudinilor persoanei în cauză și a posibilității de a controla partea practică a formării primite de aceasta din urmă sau, eventual, de a o scuti de aceasta.

Cazuri conexe art. 7 alin. 4

Cauza 152/73 Giovanni Maria Sotgiu împotriva Deutsche Bundespost. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că articolul 48 alineatul (4) din tratat se interpretează în sensul că excepția prevăzută de această dispoziție privește exclusiv accesul la posturi din administrația publică. Natura raportului juridic dintre lucrător și administrație este irelevantă în această privință.

Articolul 7 alineatele (1) și (4) din Regulamentul nr. 1612/68 se interpretează în sensul că indemnizația de separare, plătită ca supliment la salariu, se încadrează în noțiunea „condiții de muncă” fără a fi necesar să se stabilească dacă plata este efectuată în temeiul unei obligații legale sau contractuale ori ca o simplă opțiune.

Luarea în considerare, drept criteriu de acordare a unei indemnizații de separare, a faptului că un lucrător are domiciliul în alt stat membru poate, în funcție de împrejurări, să constituie o discriminare interzisă de articolul 7 alineatele (1) și (4) din Regulamentul nr. 1612/68. Acest lucru nu este valabil în cazul în care regimul unei astfel de indemnizații ține cont de diferențele obiective dintre situațiile lucrătorilor în funcție de faptul că își au domiciliul pe teritoriul național sau în străinătate la data încadrării în post.

Cauza C-214/94 Ingrid Boukhalfa împotriva Bundesrepublik Deutschland. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că interdicția de discriminare pe baza naționalității, conținută în art. 48, par. 2, din Tratatul CE și în art. 7, par. 1 și 4, din Regulament (CEE) nr. 1612/68 din Consiliu, din 15 octombrie 1968, privitor la libera circulația a lucrătorilor în interiorul Comunității, se aplică unui resortisant dintr-un stat membru care are domiciliu stabil într-un stat terț și care este angajat de un alt stat membru în ambasada sa în aceasta țară terță și al cărui contract de muncă a fost încheiat pe loc și este executat acolo în mod permanent, și asta pentru toate aspectele relației de muncă guvernate de legislația acestui stat membru angajator.

Cauza C-15/96 Kalliope Schöning-Kougebetopoulou împotriva Freie und Hansestadt Hamburg. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că articolul 48 din Tratatul CE și articolul 7 alineatul (1) și (4) din Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității exclude o clauză într-o convenție colectivă aplicabilă de serviciu public al unui stat membru care prevede promovarea pe criterii de vechime pentru angajații din acest serviciu, după opt ani de ocupare a forței de muncă într-o grupa de salarizare determinată, fără a lua în considerare perioadele de ocupare anterioare comparabile realizate în serviciul public de un alt stat membru.

O clauză într-un acord colectiv care implică o discriminare contrară articolului 48 din Tratatul CE și articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1612/68 este nulă de drept, în temeiul articolului 7 alineatul (4) din acest Regulament. Fără a solicita sau aștepta ca o astfel de clauză să fie eliminate prin negociere colectivă sau prin alte proceduri, instanța națională trebuie să aplice aceleași reguli tuturor lucrătorilor.

Cauza C-195/98 Österreichischer Gewerkschaftsbund, Gewerkschaft öffentlicher Dienst împotriva Republik Österreich. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că pentru a stabili dacă un organism care poate face o referință este o instanță judecătorească sau un tribunal în scopul aplicării articolului 177 din tratat (devenit articolul 234

CE), chestiune reglementată de dreptul comunitar, Curtea ia în considerare o serie de factori, cum ar fi dacă organismul în cauză este stabilit prin lege, dacă este o entitate permanentă, dacă jurisdicția sa este obligatorie, dacă procedura este inter partes, dacă se aplică normele de drept și, dacă este independentă.

În exercitarea funcțiilor, cum ar fi cele prevăzute în conformitate cu o procedură specială destinată a determina în abstract dacă există un drept, fără nici o referire un litigiu individual, Oberster Gerichtshof constituie o instanță judecătorească în sensul articolului 177 din Tratat. Deși Oberster Gerichtshof nu ia hotărâri cu privire la litigii individuale care implică persoane identificate și trebuie să ia decizia fără o examinare suplimentară, și, deși decizia are o natură declatativă iar dreptul de inițiere al procedurii se exercită colectiv, procedura în cauză este totuși menită să conducă la o decizie cu caracter juridic. În special, decizia finală este obligatorie pentru părțile care nu pot să facă o a doua cerere privitor la aceeași situație de fapt și să ridice aceleași întrebări.

Articolul 48 din tratat (devenit, după modificare articolul 39 CE) și a articolului 7 alineatul (1) și (4) din Regulamentul nr 1612/68 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității interzice orice dispoziție națională care prevede luarea în considerare a perioadelor anterioare de angajare cu scopul de a stabili plata pentru profesori și profesori asistenți angajați contractual, atunci când cerințele care se aplică pentru perioadele lucrate în alte state membre sunt mai stricte decât cele care se aplică perioadelor petrecute în instituții ale statului membru în cauză. Această dispoziție, care funcționează în detrimentul lucrătorilor migranți care au petrecut o parte a carierei într-un alt stat membru este de natură să încalce principiului non-discriminării consacrat de articolul 48 din Tratat și cu articolul 7 (1) și (4) din Regulamentul nr 1612/68.

Mai mult decât atât, în cazul în care un stat membru este obligat să ia în considerare, la calcularea plății profesorilor și asistenților de predare, perioadele de ocupare realizate în anumite instituții din alte state membre, comparabile cu instituțiile naționale, astfel de perioade trebuie să fie luate în considerare, fără nici o limitare de timp.

Cauza 36/74 B.N.O. Walrave, L.J.N. Koch contra Asociația Union Cycliste Internationale, Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie și Federación Española Ciclismo. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că având în vedere obiectivele Comunității, practicarea sporturilor nu intră sub incidența dreptului comunitar decât în măsura în care aceasta constituie o activitate economică în sensul articolului 2 din Tratat.

Interzicerea discriminării pe motiv de naționalitate, formulată la articolele 7, 48 și 59 din Tratat, nu privește componența echipelor sportive, în special a echipelor naționale, întrucât formarea acestor echipe este o chestiune care privește exclusiv sportul în sine, neavând ca atare legătură cu activitatea economică.

Interzicerea discriminării pe motiv de naționalitate se aplică nu numai în cazul actelor autorității publice, ci și în cazul dispozițiilor de altă natură care urmăresc să reglementeze, în mod colectiv, munca salarizată și prestările de servicii.

Norma privind nediscriminarea se aplică la examinarea tuturor raporturilor juridice în măsura în care aceste raporturi, ca urmare fie a locului unde au luat naștere, fie a locului în care își produc efectele, pot fi localizate pe teritoriul Comunității.

De la încheierea perioadei de tranziție, articolul 59 primul paragraf atribuie justițiabililor, în toate cazurile în care are în vedere eliminarea oricărei discriminări pe motiv de naționalitate, drepturi pe care instanțele naționale au obligația să le ocrotească.

Cauza C-400/02 Gerard Merida împotriva Bundesrepublik Deutschland. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că art. 39 din Tratatul CE și art. 7 para. 4 din Regulamentul 1612, privind libera circulație a lucrătorilor în interiorul comunității se opun unei reglementări naționale prevăzute într-o convenție colectivă, potrivit căreia valoarea unei prestații sociale așa cum este alocația temporară complementară prestațiilor acordate în caz de șomaj, acordată salariaților în caz de concediere, care este plătită de statul membru "angajator" unui lucrător care domiciliază în acel stat și este impozabilă într-un alt stat membru, este calculată în așa fel încât impozitul asupra salariului datorat în statul membru "angajator" este dedus de o manieră fictivă la determinarea bazei de calcul a respectivei alocații, chiar dacă, conform convenției privind evitarea dublei impuneri, tratamentele,

salariile și remunerațiile similare plătite lucrătorilor care nu rezidă în acel stat nu sunt impozabile decât în statul de domiciliu.

Dificultățile administrative pe care le implică, pentru statul membru "angajator" aplicarea diverselor modele de calcul ale respectivei alocații în funcție de domiciliul persoanei interesate și consecințele bugetare ale absenței luării în calcul a impozitului asupra salariului național nu pot justifica nerespectarea de către statul membru a obligațiilor ce decurg din Tratat.

Cauza 225/85 Comisia Comunităților Europene împotriva Republicii Italiene

Curtea a hotărât că prin aplicarea unui tratament discriminatoriu în ceea ce privește condițiile de angajare și de muncă, între resortisanții altor state membre angajați la Consiglio nazionale delle ricerche în raport cu cercetătorii de cetățenie italiană ai aceluiași organism, Republica Italiană nu și-a îndeplinit obligațiile care îi incumbă în temeiul articolului 48 din Tratatul CEE și al articolului 7 alineatele (1) și (4) din Regulamentul nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968.

Cazuri conexe art. 7 – general

Cauza 15/69 Württembergische Milchverwertung-Südmilch AG împotriva Salvatore Ugliola. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că principiul egalității de tratament enunțat, pe baza articolului 48 din Tratatul CEE, la articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul CEE nr. 38/64 al Consiliului din 25 martie 1964 și la articolul 7 din Regulamentul CEE nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 prevede că un lucrător migrant, resortisant al unui stat membru, care a trebuit să-și întrerupă activitatea într-o întreprindere din alt stat membru pentru a-și îndeplini obligațiile militare naționale, are dreptul de a-i fi luată în considerare perioada serviciului militar la calcularea vechimii sale în cadrul întreprinderii respective, în măsura în care perioadele de serviciu militar îndeplinite în țara de angajare sunt, de asemenea, luate în considerare în avantajul lucrătorilor naționali.

Cazul C-293/03 Gregorio My împotriva Oficiului național al pensiilor. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că articolul 10 CE, privind statutul funcționarilor Comunităților europene, trebuie să fie interpretat în sensul că el se opune unei reglementări naționale care nu permite luarea în considerare a vechimii în muncă pe care un resortisant comunitar a realizat-o în serviciul unei instituții comunitare în scopul acordării unei pensii anticipate conform regimului național.

Cauza C-456/02 Michel Trojani împotriva Centre public d'aide sociale de Bruxelles (CPAS). Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că supunând acordarea și plata alocațiilor de întrerupere a carierei prevăzute de legislația națională cu condiția ca persoana în cauză să aibă reședința sau domiciliul în Belgia, Regatul Belgiei nu și-a respectat obligațiile care îi revin conform articolelor 39 CE, 7 din regulamentul CEE nr. 1612/68 al Consiliului, din 15 octombrie 1968, privind libera circulație a lucrătorilor în interiorul Comunității, și 73 din Regulamentul CEE nr. 1408/71 al Consiliului, din 14 iunie 1971, privind aplicarea regimurilor de securitate socială lucrătorilor salariați, lucrătorilor nesalariați și membrilor familiei lor care se deplasează în interiorul Comunității, modificat și actualizat prin regulamentul CE nr. 118/97 al Consiliului, din 2 decembrie 1996.

Cauza C 208/05 ITC Innovative Technology Center GmbH împotriva Bundesagentur für Arbeit Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că articolele 39 CE, 49 CE și 50 CE se opun ca o reglementare națională, precum articolul 421g alineatul 1 a doua teză din SGB III, să prevadă ca plata de către un stat membru în favoarea unei agenții de ocupare private a remunerației datorate acesteia de către un solicitant de loc de muncă pentru medierea unei angajări să fie condiționată de faptul că locul de muncă găsit de acest intermediar să fie supus contribuțiilor obligatorii la asigurările sociale pe teritoriul acestui stat.

Instanța națională are sarcina ca, în limitele de apreciere conferite de dreptul național, să interpreteze și să aplice dispozițiile de drept intern în conformitate cu exigențele dreptului comunitar, iar în cazul în care o astfel de interpretare conformă nu este posibilă, atunci când este vorba de prevederi ale tratatului care conferă particularilor drepturi pe care aceștia le pot invoca în

justiție și pe care instanțele naționale trebuie să le protejeze, să nu aplice nicio dispoziție contrară din dreptul intern care ar fi contrară prevederilor respective.

Cauza C-43/99 Ghislain Leclere et Alina Deaconescu împotriva Caisse nationale des prestations familiales. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că examinarea primei chestiuni propuse nu a evidențiat niciun element de natură să pună în cauză validitatea articolului 1, literele u), i), și al anexei II din Regulamentul (CEE) nr 1408/71 al Consiliului, din 14 iunie 1971, privind aplicarea regimurilor de securitate socială lucrătorilor salariați, lucrătorilor nesalariați și membrilor familiilor lor care se deplasează în interiorul Comunității, precum a fost modificat și actualizat prin Regulamentul (CE) nr 118/97 al Consiliului, din 2 decembrie 1996, care permit impunerea unei condiții de rezidență pentru acordarea de alocații luxemburgheze prenatale și de naștere.

Anexa II bis a Regulamentului nr 1408/71, așa cum a fost modificat și actualizat prin Regulamentul nr 118/97, este invalidă așa cum figurează aici, la punctul I. Luxemburg, litera b), alocația luxemburgheză de maternitate.

O alocație precum alocația luxemburgheză de educație nu face parte din alocațiile familiale care, conform articolului 77 din Regulamentul nr 1408/71, modificat și actualizat prin Regulamentul nr 118/97, și care trebuie acordată titularilor de pensii sau de rentă de bătrânețe, de invaliditate, de accident de muncă sau de boală profesională, oricare ar fi statul membru pe teritoriul căruia aceștia locuiesc.

Titularul unei pensii de invaliditate nu poate obține din articolul 73 din regulamentul n° 1408/71, modificat și actualizat prin Regulamentul nr 118/97, un drept la prestații familiale altele decât alocațiile familiale vizate de articolul 77 din același Regulament.

Titularul unei pensii de invaliditate care locuiește într-un stat membru altul decât cel care asigură acordarea pensiei sale nu este un muncitor conform articolului 7 din Regulamentul (CEE) nr 1612/68 al Consiliului, din 15 octombrie 1968, privind libera circulație în interiorul Comunității, și nu beneficiază de drepturi aferente acestei calități decât în funcție de activitatea profesională trecută.

Cauza C-278/94 Comisia Comunităților Europene împotriva Regatului Belgiei

Curtea a hotărât că prin solicitarea ca pentru a fi eligibili pentru a obține anumite prestații, copiii aflați în întreținerea lucrătorilor migranți din Comunitate cu reședința în Belgia să fi absolvit învățământul secundar într-o unitate subvenționată sau aprobată de către statul belgian sau de una dintre comunitățile sale, Belgia nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 48 din Tratatul CE și la articolul 7 din Regulamentul (CEE) nr 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității.

Cauza C-185/96 Comisia Comunităților Europene împotriva Republicii Elene

Curtea a hotărât că datorită faptului că nu a permis ca, prin reglementare sau practică administrativă, în temeiul cetățeniei, lucrătorilor angajați sau pe cont propriu din alte state membre și membrilor acestora de familie să le fie atribuit statutul de familie numeroasă în scopul acordării unor indemnizații speciale pentru asemenea familii și să primească alocații familiale, Republica Elenă nu și-a îndeplinit obligațiile potrivit:

- Art. 48 și 52 ale Tratatului CE

- Art. 7 al Reg. 1612/68;

- Art. 7 al Reg. 1251/70 privind dreptul lucrătorilor de a rămâne pe teritoriul unui stat membru după ce au ocupat un loc de muncă;

- Art. 7 al Directivei 75/34/CEE privind dreptul cetățenilor unui stat membru de a rămâne pe teritoriul unui alt stat membru după ce au desfășurat o activitate pe cont propriu acolo; și

- Art. 3 al Reg. 1408/71.

Cauza C-35/97 Comisia Comunităților Europene împotriva Republicii Franceze

Curtea a hotărât că prin excluderea lucrătorilor frontaliери care locuiesc în Belgia, de la beneficierea de puncte de pensie suplimentară, după ce au fost pensionați anticipat, Republica Franceză, nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul prevederilor Articolului 48 (2) din

Tratatul CE și ale Articolului 7 din Regulamentul (CEE) nr 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității.

Cauza C-205/04 Comisia Comunităților Europene împotriva Regatului Spaniei

Curtea a hotărât că neadoptând dispoziții legislative care să prevadă în mod explicit, în funcția publică spaniolă, recunoșterea, în ceea ce privește efectele pecuniare ale perioadelor de serviciu îndeplinite anterior de către resortisanții comunitari în funcția publică a unui alt stat membru, Regatul Spaniei nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin conform articolului 39 CE și 7 al Regulamentului CEE nr. 1612/68 al Consiliului, din 15 octombrie 1968, privind libera circulație a lucrătorilor în interiorul Comunității.

Articolul 8

(1) Lucrătorul care este resortisant al unui stat membru și ocupă un loc de muncă pe teritoriul altui stat membru beneficiază de egalitate de tratament în ceea ce privește afilierea la organizații sindicale și exercitarea drepturilor sindicale, inclusiv a dreptului de vot; acesta poate fi exclus de la participarea la gestionarea organismelor de drept public și de la exercitarea unei funcții de drept public. Mai mult, acesta beneficiază de dreptul de a fi ales în organele reprezentative ale lucrătorilor din cadrul întreprinderii. Dispozițiile prezentului articol nu aduc atingere legislațiilor sau reglementărilor care, în anumite state membre, acordă drepturi mai întinse lucrătorilor provenind din alte state membre.

(2) Prezentul articol va fi reanalizat de Consiliu, pe baza unei propuneri din partea Comisiei, prezentată în termen de cel mult doi ani.

Cazuri conexe art. 8

Cauza C-465/01 Comisia Comunităților Europene împotriva Republicii Austria

Curtea a hotărât că un stat membru, care neagă dreptul de a candida pentru a fi ales la organismele responsabile de reprezentarea și apărarea intereselor lucrătorilor, și limitează acest drept la lucrătorii care sunt resortisanți ai statelor membre ale Uniunii Europene sau ai Spațiului Economic European, nu îndeplinește obligațiile care îi revin în temeiul articolului 39 CE și articolul 8 din Regulamentul nr 1612/68 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr 2434/92, precum și articolul 28 din Acordul privind Spațiul Economic European.

Această legislație este contrară cu interdicția generală privind discriminarea bazată pe naționalitate.

Nici natura juridică a unor astfel de organisme, astfel cum sunt definite în conformitate cu legislația națională, și nici faptul că unele dintre funcțiile lor ar putea implica participarea în exercitarea competențelor conferite de drept public, nu pot justifica o astfel de legislație.

Un stat membru care neagă dreptul unei persoane de a candida pentru a fi ales la organismele care reprezintă și apără interesele lucrătorilor, pentru lucrătorii care sunt angajați legal într-un stat membru, înseamnă că acest stat nu își îndeplinește obligațiile în conformitate cu dispozițiile acordurile încheiate între Comunitate și statele non-membre, care interzic discriminarea, în ceea ce privește condițiile de muncă, față de lucrători.

Principiul non-discriminării pe motive de naționalitate stabilite în acordurile în cauză prevede că toți lucrătorii, fie cetățeni naționali fie resortisanți din unul din statele non-membre în cauză, se bucură de condiții identice de lucru și de ocupare a forței de muncă și, în special, li se permite să participe, în același fel, la alegerile organizate de aceste organisme. O diferență de tratament în funcție de naționalitate este contrară principiului general.

Cauza C-213/90 Association de soutien aux travailleurs immigrés (ASTI) împotriva Chambre des employés privés. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul (CEE) nr 1612/68 din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității trebuie să fie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale, care refuză lucrătorilor străini dreptul de a vota la alegerile pentru conducerea unei bresle profesionale la care sunt afiliați în mod obligatoriu, la care acestia trebuie să contribuie, care este responsabilă pentru apărarea intereselor lucrătorilor afiliați și care îndeplinește o funcție consultativă în domeniul legislativ.

Cauza C-118/92 Comisia Comunităților Europene împotriva Marelui Ducat al Luxemburgului

Curtea a hotărât că, prin menținerea în vigoare a legislației care neagă lucrătorilor care sunt resortisanți ai altor state membre și sunt angajați în Marele Ducat al Luxemburgului dreptul de a alege și de a avea calitatea de candidați pentru aderarea la alegerile organizate de bresle profesionale din Luxemburg, Marele Ducat al Luxemburgului nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 48 alineatul (2) din Tratatul CEE și articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul Consiliului (CEE) nr 1612/68 din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității.

Articolul 9

(1) Lucrătorul care este resortisant al unui stat membru și care ocupă un loc de muncă pe teritoriul altui stat membru beneficiază de toate drepturile și avantajele acordate lucrătorilor naționali în ceea ce privește locuințele, inclusiv dreptul de proprietate asupra locuinței de care are nevoie.

(2) Acest lucrător poate, în același temei ca și resortisanții aceluși stat, să se înscrie pe lista cererilor de locuință, în regiunea în care ocupă un loc de muncă, în cazul în care astfel de liste sunt ținute, și beneficiază de avantajele și prioritățile care decurg din aceasta.

Familia sa rămasă în țara de proveniență este considerată, în acest sens, ca avându-și reședința în regiunea menționată, în cazul în care lucrătorii naționali beneficiază de o prezumție similară.

TITLUL III Familiile lucrătorilor

Articolul 10

(1) Indiferent de cetățenie, următoarele persoane au dreptul să se stabilească împreună cu lucrătorii care sunt resortisanți ai unui stat membru și ocupă un loc de muncă pe teritoriul altui stat membru:

- (a) soțul și descendenții sub vârsta de 21 ani sau care se află în întreținere;
- (b) ascendenții lucrătorului și ai soțului și care se află în întreținerea lucrătorului.

(2) Statele membre favorizează admiterea oricărui membru de familie care nu beneficiază de dispozițiile alineatului 1, dacă acesta se află în întreținerea lucrătorului sau locuiește împreună cu acesta în țara de proveniență a lucrătorului.

(3) În aplicarea alineatelor (1) și (2), lucrătorul trebuie să dispună pentru familia sa de o locuință considerată normală pentru lucrătorii naționali din regiunea în care este încadrat în muncă, fără ca această dispoziție să poată da naștere la discriminare între lucrătorii naționali și lucrătorii provenind din alte state membre.

Cazuri conexe art. 10

Cauza 267/83 Aissatou Diatta împotriva Land Berlin. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că membrii familiei unui lucrător migrant, în sensul articolului 10 din Regulamentul nr. 1612/68 nu trebuie în mod obligatoriu să locuiască în permanență împreună cu acesta pentru a fi titularii unui drept de ședere în temeiul acestei dispoziții și articolul 11 din acest Regulament nu stabilește un drept de ședere autonom în raport cu cel prevăzut la articolul 10.

Cauza C-109/01 Secretary of State for the Home Department împotriva Hacene Akrich. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că pentru a putea beneficia, la emiterea din domeniul de aplicare, de drepturile prevăzute de Articolul 10 al Regulamentului (CEE) Nr. 1612/68 al Consiliului din 15 Octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității, un cetățean al unui stat terț căsătorit cu un cetățean al unui stat membru trebuie să fie rezident legal într-un stat membru când se deplasează într-un alt stat membru în care cetățeanul UE migrează sau a migrat.

Articolul 10 al Regulamentului Nr. 1612/68 nu se aplică atunci când cetățeanul unui stat membru și cetățeanul unui stat nemembru sunt angajați într-un mariaj de conveniență astfel încât să se poată sustrage prevederilor legate de intrarea și șederea a cetățenilor din state nemembre ale UE (străini/terți).

În situația în care mariajul dintre un cetățean al unui stat membru și un cetățean terț este unul autentic/adevărat (perfect legal), faptul că soții(ile) sunt stabiliți(te) într-un alt stat membru astfel încât, la întoarcerea lor în statul membru în care aceștia din urmă sunt cetățeni naționali, să poată beneficia de drepturile conferite de legea Comunitară, nu este un lucru relevant pentru o evaluare a situației lor juridice de către autoritățile competente ale statului în care sunt stabiliți(te).

În situația în care un cetățean al unui stat membru căsătorit cu un cetățean al unui stat nemembru, cu care acesta locuiește într-un alt stat membru, se întoarce în statul membru al cărui cetățean este, cu scopul de a lucra acolo, iar la momentul întoarcerii acestuia, soțul său nu beneficiază de drepturile prevăzute de Articolul 10 al Regulamentului Nr. 1612/68, întrucât nu a îndeplinit condițiile de rezident legal pe teritoriul unui stat membru, autoritățile competente din primul stat membru menționat, la evaluarea cererii depuse de către soț de a intra și de a rămâne în acel stat membru, trebuie să aibă în vedere drepturile care se referă la viața de familie prevăzute de Articolul 8 din Convenția Europeană pentru Protecția Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, semnată la Roma pe 4 Noiembrie 1950, cu condiția ca această căsătorie să fie una autentică (legală).

Cauza 59/85 Statul olandez împotriva Ann Florence Reed. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1612/68 nu poate fi interpretat în sensul că un partener care are o relație stabilă cu un lucrător resortisant al unui stat membru angajat pe teritoriul altui stat membru trebuie să fie asimilat în anumite condiții „soțului”, astfel cum prevede această dispoziție.

Articolul 7 din tratat, coroborat cu articolul 48 din tratat și cu articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68, trebuie să fie interpretate în sensul că un stat membru care le permite cetățenilor săi să obțină un permis de ședere pe teritoriul său pentru partenerul lor necăsătorit, care nu este resortisant al acestui stat membru, nu poate refuza să acorde același avantaj lucrătorilor migrați resortisanți ai altor state membre.

Cauza 316/85 Centre public d'aide sociale de Courcelles împotriva Marie-Christine Lebon. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că descendenții unui lucrător care este cetățean al unui stat membru, cu care au locuit împreună, care a fost angajat pe teritoriul unui alt stat membru și care rămâne acolo, după obținerea unei pensii pentru limită de vârstă, nu păstrează dreptul la egalitate de tratament în ceea ce privește o prestație socială, prevăzută de legislația statului membru gazdă și care garantează, în termeni generali asigurarea mijloacelor minime de subsistență, în cazul în care au atins vârsta de 21, nu mai sunt dependenți de lucrător și nu au statut de lucrători;

Statutul de membru de familie dependent al unui lucrător, la care se referă articolul 10 alineatul (1) și (2) din Regulamentul nr 1612/68, este rezultatul unei situații de fapt, și anume acordarea de sprijin de către lucrător, fără a fi necesar să se stabilească motivele pentru care se recurge la sprijinul lucrătorului.;

Egalitatea de tratament cu privire la avantajele sociale și fiscale, care este prevăzută de articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr 1612/68 funcționează doar în beneficiul lucrătorilor și nu se aplică resortisanților statelor membre care se mută în căutare de locuri de muncă.

Cauza 249/86 Comisia Comunităților Europene împotriva Republicii Federale Germania

Curtea a hotărât că prin adoptarea și prin menținerea în legislația sa națională a dispozițiilor care subordonează reinnoirea permisului de ședere al membrilor familiilor lucrătorilor migranți din Comunitate a condiției ca aceștia să trăiască într-o locuință normală, iar acest lucru nu numai în momentul în care aceștia se instalează împreună cu lucrătorul migrant în cauză, ci pe toată durata șederii lor, Republica Federală Germania nu și-a îndeplinit obligațiile care îi incumbă în temeiul articolului 10 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968.

Articolul 11

În cazul în care un resortisant al unui stat membru desfășoară o activitate salariată sau nesalariată pe teritoriul altui stat membru, soțul și copiii sub vârsta de 21 de ani sau care se află în întreținere au dreptul de acces la orice activitate salariată pe întreg teritoriul statului respectiv, chiar dacă aceștia nu au cetățenia unui stat membru.

Cazuri conexe art. 11

Cauza 267/83 Aissatou Diatta împotriva Land Berlin. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că membrii familiei unui lucrător migrant, în sensul articolului 10 din Regulamentul nr. 1612/68 nu trebuie în mod obligatoriu să locuiască în permanență împreună cu acesta pentru a fi titularii unui drept de ședere în temeiul acestei dispoziții și articolul 11 din acest Regulament nu stabilește un drept de ședere autonom în raport cu cel prevăzut la articolul 10.

Cauza 131/85 Emir Gül împotriva Regierungspräsident Düsseldorf. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că articolul 11 din Regulamentul nr. 1612/68 trebuie interpretat în sensul că dreptul de acces la orice activitate salariată al soțului unui lucrător care beneficiază de libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității, implică dreptul de acces la practicarea profesiilor care fac obiectul unui regim de autorizare administrativă și al unor norme profesionale specifice, ca de exemplu profesia de medic, dacă respectivul soț face dovada calificării profesionale și a diplomelor cerute de legislația statului membru gazdă pentru a practica acea profesie.

Beneficiarul articolului 11 din Regulamentul nr. 1612/68 se poate prevala de articolul 3 alineatul (1) primul paragraf prima liniuță din respectivul Regulament, indiferent de cetățenia sa.

Tratamentul nediscriminatoriu prevăzut la articolul 3 alineatul (1) primul paragraf, prima liniuță din Regulamentul nr. 1612/68 constă în aplicarea, în cazul persoanelor prevăzute de această dispoziție, a acelorași acte cu putere de lege și a actelor administrative precum cele care se aplică cetățenilor și să pună în aplicare aceleași practici administrative.

Soțul unui lucrător al unui stat membru care beneficiază de articolul 11 din Regulamentul nr. 1612/68 are dreptul la un tratament național în ceea ce privește accesul la profesia de medic și practicarea acesteia în calitate de salariat, indiferent dacă recunoașterea calificării este făcută numai în temeiul legislației naționale sau dacă se întemeiază pe dispozițiile Directivei 75/363.

Cauze conexate C-64/96 și C-65/96 Land Nordrhein-Westfalen împotriva Kari Uecker și Vera Jacquet împotriva Land Nordrhein-Westfalen. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că un resortisant al unei stat terț căsătorit cu un lucrător care are cetățenia unui stat membru nu se poate prevala de dreptul conferit de articolul 11 din Regulamentul (CEE) nr

1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în Comunitate în cazul în care lucrătorul nu și-a exercitat dreptul la libera circulație în cadrul Comunității.

Cauza C-10/05 Cynthia Mattern și Hajrudin Cikotic împotriva Ministre du Travail et de l'Emploi. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că art. 11 din Reg. 1612/68 nu conferă unui cetățean al unui stat terț dreptul de a desfășura o activitate în calitate de angajat într-un stat membru altul decât cel în care soțul/soția sa, cetățean UE, și-a exercitat dreptul la libera circulație și desfășoară sau a desfășurat o activitate în calitate de angajat.

Cauza C-279/89 Comisia Comunităților Europene împotriva Regatului Unit al Marii Britanii

Curtea a hotărât că prin excluderea din cota de 75% a echipajului unui vas de pescuit care arborează pavilionul britanic și care cotă trebuie să fie compusă din cetățeni ai Marii Britanii sau resortisanți ai altor state membre, a : (a) resortisanților spanioli și portughezi, care, în calitate de lucrători angajați, pescuiesc speciile de pește care fac obiectul contingentelor Marii Britanii în afara limitelor de pescuit britanic, (b) resortisanților spanioli și portughezi care lucrează ca pescari independenți și (c) resortisanților spanioli și portughezi care sunt membri de familie ai unui resortisant al unui stat care a era membru al Comunității înainte de aderarea Spaniei și Portugaliei, și

prin solicitarea ca resortisanții altor state membre care fac parte din acel 75% din echipaj, de a locui pe uscat în Regatul Unit, Insula Man sau Channel Islands,

Regatul Unit nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolelor 48, 52 și 59 din Tratatul CEE, în conformitate cu articolul 11 din Regulamentul (CEE) nr 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității și în conformitate cu Regulamentul (CEE) nr 1251/70 al Comisiei din 29 iunie 1970 privind dreptul lucrătorilor de a rămâne pe teritoriul unui stat membru după ce au fost angajați în acel stat.

Articolul 12

Copiii resortisantului unui stat membru care este sau a fost încadrat în muncă pe teritoriul unui alt stat membru sunt admiși în sistemul de învățământ general, la cursurile de ucenici și de formare profesională în aceleași condiții ca și resortisanții statului respectiv, dacă aceștia domiciliază pe teritoriul aceluși stat.

Statele membre încurajează inițiativele care le permit acestor copii să urmeze cursurile menționate în cele mai bune condiții.

Cazuri conexe art. 12

Cauza 76/72 Michel S. împotriva Fonds national de reclassement social des handicapés. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că beneficiile menționate de către articolul 7 din Regulamentul nr 1612/68/CEE al Consiliului din 15 octombrie 1968 (JO L 257 din 19 octombrie 1968) cu privire la libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității include măsurile legislative prevăzute de autoritățile naționale cu scopul de a permite reabilitarea persoanelor handicapate, în măsura în care aceste măsuri privesc lucrătorii;

Articolul 12 din Regulamentul menționat anterior înglobează măsurile prevăzute în reglementările naționale care permit persoanelor cu handicap să-și îmbunătățească sau să dobândească capacitatea de a munci, în măsura în care aceste măsuri se referă la copiii lucrătorilor.

Cauza 9/74 Donato Casagrande împotriva Landeshauptstadt München. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că stabilind că orice copil al unui resortisant al unui stat membru care este sau a fost angajat pe teritoriul altui stat membru este admis în sistemul de învățământ „în aceleași condiții

ca și resortisanții” statului gazdă, articolul 12 din Regulamentul nr. 1612/68 are în vedere nu numai normele privind admiterea, ci și măsurile generale pentru facilitarea frecventării învățământului.

Cauza 68/74 M. Angelo Alaimo împotriva Préfet du Rhône. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că articolul 12 din Regulamentul nr 1612/68 trebuie interpretat în sensul că asigură tuturor copiilor acces egal la toate drepturile care decurg din admiterea în sistemul de învățământ.

Cauza 197/86 Steven Malcolm Brown împotriva The Secretary of State for Scotland. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că studiile universitare care pregătesc în vederea obținerii unei calificări pentru o profesie, meserie sau muncă specifică sau conferă aptitudinea specială de a exercita o astfel de profesie, meserie sau muncă țin de formarea profesională.

Universitățile nu se consideră „școli profesionale” în sensul articolului 7 alineatul (3) din Regulamentului nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității.

Intră sub incidența domeniului de aplicare a Tratatului CEE în sensul articolului 7 plata de către statul membru, în beneficiul studenților, a taxelor de școlarizare reclamate de către o universitate, însă nu și plata subvențiilor destinate întreținerii acestora.

Resortisantul unui alt stat membru, care se implică într-o relație de muncă în statul gazdă pentru o perioadă de opt luni în vederea întreprinderii ulterioare de studii universitare în același domeniu profesional și care nu ar fi fost angajat de către angajator în cazul în care nu ar fi fost deja admis la universitate, este considerat lucrător în sensul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68.

Un resortisant al unui alt stat membru, care se implică într-o relație de muncă pentru o perioadă de opt luni în vederea întreprinderii ulterioare de studii în statul gazdă în același domeniu profesional și care nu ar fi fost angajat de către angajator în cazul în care nu ar fi fost deja admis la universitate, nu are dreptul, în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68, de a beneficia pentru studiile sale de o alocație vărsată studenților resortisanți ai statului membru gazdă și destinată să asigure întreținerea acestora.

Copilul unui resortisant dintr-un stat membru care își are reședința pe teritoriul unui alt stat membru nu se poate prevala de articolul 12 din Regulamentul nr. 1612/68, atunci când unul sau celalalt din părinți, care nu mai locuiește în statul gazdă, a locuit în calitate de lucrător pentru ultima dată înainte de nașterea sa.

Cauza 263/86. Statul belgian împotriva René Humbel și Marie-Thérèse Edel. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că reprezintă pregătire profesională, în sensul Tratatului CEE, un curs de un an care face parte dintr-un ansamblu de pregătire care constituie modul de curs în vederea pregătirii pentru o calificare într-o anumită profesie, meserie sau ocupație specifică sau care conferă o aptitudine particulară de a exercita acea profesie, meserie sau ocupație.

În sensul articolului 59 din Tratatul CEE cursuri predate într-un institut tehnic care face parte din învățământul secundar prevăzut în cadrul sistemului național de învățământ nu pot fi considerate ca servicii.

Articolul 12 din Regulamentul (CEE) nr 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității, trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca un stat membru să impună o taxă de înscriere (“minerval”), ca o condiție pentru admiterea la școlarizarea obișnuită pe teritoriul său, pentru copiii lucrătorilor migranți care au reședința într-un alt stat membru, chiar și atunci când resortisanții acestui alt stat membru nu sunt obligați să plătească o astfel de taxă.

Cauze conexe 389/87 și 390/87. G. B. C. Echternach și A. Moritz împotriva Minister van Onderwijs en Wetenschappen. Cereri având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că un resortisant al unui stat membru care într-un alt stat membru, ocupă un post guvernamental de un statut special în conformitate cu dreptul internațional, cum ar fi, de exemplu, un post la Agenția Spațială Europeană, trebuie să fie considerată ca un lucrător, în sensul articolului 48

alineatul (1) și (2) din tratat și are dreptul, la fel ca și membrii familiei sale, la drepturile și privilegiile prevăzute în aceste dispoziții și în Regulamentul nr 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității, și, în special articolul 12.

Un copil al unui lucrător al unui stat membru care a fost angajat într-un alt stat membru își păstrează statutul de membru de familie al unui lucrător în sensul Regulamentului nr 1612/68 atunci când familia copilului se întoarce statul membru de origine și copilul rămâne în statul gazdă, chiar și după o anumită perioadă de absență, cu scopul de a-și continua studiile pe care el nu le-a putut urma în statul de origine.

Beneficierea de drepturile pe care un membru al familiei unui lucrător al unui stat membru le au în aplicarea dispozițiilor dreptui comunitar, nu pot fi subordonate acordării unui permis de ședere care îndeplinește anumite condiții.

Articolul 12 din Regulamentul nr 1612/68 al Consiliului, trebuie interpretat în sensul că se referă la orice formă de educație, inclusiv cursuri universitare în economie și de studii profesionale avansate la un colegiu tehnic.

Asistența acordată pentru a acoperi costurile pentru educația elevilor și întreținere trebuie să fie considerate beneficiu social la care copiii lucrătorilor din Comunitate au dreptul, în aceleași condiții ca și pentru resortisanții din statul membru gazdă.

Cauza C-308/89. Carmina di Leo împotriva Land Berlin. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că articolul 12 din Regulamentul (CEE) nr 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității trebuie să fie interpretat în sensul că copiii care intră în această prevedere trebuie să fie tratați ca cetățeni, cu scopul acordării de subvenții pentru învățământ, nu numai în cazul în care învățământul sau formarea profesională sunt urmate în statul gazdă, ci și în cazul în care sunt urmate într-un stat în care acești copii sunt resortisanți

Cauza C-7/94 Landesamt für Ausbildungsförderung Nordrhein-Westfalen împotriva Lubor Gaal. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că definiția pentru „copil” în sensul Articolului 12 al Regulamentului Consiliului (CEE) Nr. 1612/68 din data de 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității UE nu se supune aceluiași condiții de vârstă sau dependență ca în cazul drepturilor reglementate prin Articolul 10(1) și Articolul 11 din Regulament.

Cauza C-413/99 Baumbast și R împotriva Secretary of State for the Home Department. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că membrii de familie - copii unui cetățean al Uniunii Europene, care s-au mutat și ei pe teritoriul unui stat membru atunci când părinții lor și-au exercitat dreptul de rezidență în calitate de lucrător migranți în acel stat membru, au de asemenea un drept de rezidență în scopul de a participa la cursuri de învățământ general acolo, în conformitate cu Articolul 12 din Regulamentul (CEE) nr 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității. Faptul că părinții copiilor în cauză au divorțat între timp, faptul că numai unul dintre părinți este cetățean al Uniunii și acest parinte a încetat să fie un lucrător migrant în statul membru gazdă sau faptul că copiii nu sunt ei înșiși cetățeni ai Uniunii sunt lipsite de relevanță în acest context .

În cazul în care copiii au dreptul de rezidență într-un stat membru gazdă, în scopul de a participa la cursuri de învățământ general, în conformitate cu articolul 12 din Regulamentul nr 1612/68, această dispoziție trebuie interpretată în sensul că dă dreptul parintelui, care asigură efectiv întreținerea acestor copii, indiferent de cetățenia sa, de a locui cu ei, în scopul de a facilita exercitarea acestui drept în pofida faptului că părinții au divorțat între timp sau că părintele care are statutul de cetățean al Uniunii Europene a încetat să fie un lucrător migrant în statul membru gazda.

Un cetățean al Uniunii Europene, care nu se mai bucură de un drept de ședere în calitate de lucrător migrant în statul membru gazdă poate, în calitate de cetățean al Uniunii, beneficia de un drept de ședere prin aplicarea directă a articolului 18 alineatul (1) CE. Exercițarea acestui drept este sub rezerva limitărilor și condițiilor prevăzute în această dispoziție, dar autoritățile competente și, dacă este necesar, instanțele naționale trebuie să se asigure că aceste limitări și condiții se aplică

în conformitate cu principiile generale ale dreptului comunitar și, în special, cu principiul proporționalității.

Cauza 42/87. Comisia Comunităților Europene împotriva Regatului Belgiei

Curtea a hotărât că prin includerea în categoria de studenți "neeligibili pentru finanțare" de către stat a elevilor care sunt resortisanți ai statelor membre, altele decât Belgia și Marele Ducat al Luxemburgului, care solicită înregistrarea și admiterea lor, ca parte a formării profesionale, la cursurile oferite de o instituție de învățământ superior non-universitar, Regatul Belgiei nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 7 din Tratatul CEE și articolul 12 din Regulamentul (CEE) nr 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității.

PARTEA A DOUA PUNEREA ÎN CONTACT ȘI COMPENSAREA OFERTELOR ȘI CERERILOR DE LOCURI DE MUNCĂ

TITLUL I Cooperarea între statele membre și între acestea și Comisie

Articolul 13

(1) Statele membre sau Comisia inițiază sau efectuează împreună orice studiu privind ocuparea forței de muncă sau șomajul, studiu pe care îl consideră necesar în vederea asigurării liberei circulații a lucrătorilor în cadrul Comunității.

Serviciile centrale de forță de muncă din statele membre cooperează strâns între ele și cu Comisia în vederea unei acțiuni comune în ceea ce privește compensarea cererilor și ofertelor de locuri de muncă în cadrul Comunității, precum și plasarea lucrătorilor care rezultă din aceasta.

(2) În acest scop, statele membre desemnează servicii specializate care au sarcina de a organiza activitatea în domeniile menționate anterior și de a colabora între ele și cu serviciile Comisiei.

Comisiei îi este comunicată, de către statele membre, orice modificare în ceea ce privește desemnarea acestor servicii, iar aceasta o publică, spre informare, în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene.

Articolul 14

(1) Statele membre adresează Comisiei informațiile despre problemele și datele referitoare la libera circulație și încadrarea în muncă a lucrătorilor, precum și informații privind situația și evoluția ocupării forței de muncă pe regiuni și ramuri de activitate.

(2) Comisia stabilește, în colaborare cu Comitetul tehnic, modul în care informațiile menționate la alineatul (1) sunt elaborate și periodicitatea comunicării lor. Pentru a evalua situația propriei piețe a muncii, statele membre utilizează criteriile uniforme stabilite de Comisie potrivit rezultatelor lucrărilor efectuate de Comitetul tehnic în aplicarea articolului 33 litera (d), după obținerea avizului Comitetului consultativ.

(3) În conformitate cu procedura stabilită de Comisie, de comun acord cu Comitetul tehnic, serviciile specializate din fiecare stat membru trimit serviciilor specializate din celelalte state membre și Biroului european de coordonare informațiile privind condițiile de viață și de muncă, precum și situația pieței muncii, care pot servi lucrătorilor din alte state membre pentru orientare. Aceste informații se actualizează cu regularitate.

Serviciile specializate ale celorlalte state membre asigură publicitatea acestor informații, în special prin difuzarea acestora pe lângă serviciile relevante de forță de muncă și prin toate mijloacele de comunicare adecvate pentru a informa lucrătorii interesați.

TITLUL II Mecanismul de compensare

Articolul 15

(1) Cel puțin o dată pe lună, serviciul specializat din fiecare stat membru adresează serviciilor specializate din celelalte state membre și Biroului european de coordonare un raport pe profesii și regiuni privind:

(a) ofertele de locuri de muncă nesatisfăcute sau care nu sunt susceptibile să fie satisfăcute de forța de muncă de pe piața națională a muncii;

(b) solicitanții de încadrare în muncă care s-au declarat efectiv dispuși să ocupe un loc de muncă într-o altă țară.

Serviciul specializat din fiecare stat membru transmite aceste informații serviciilor și organismelor de ocupare a forței de muncă competente.

(2) Rapoartele menționate la alineatul (1) sunt difuzate conform unui sistem uniformizat stabilit de Biroul european de coordonare în colaborare cu Comitetul tehnic, în termen de optsprezece luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament.

Articolul 16

(1) Orice ofertă de loc de muncă adresată serviciilor de ocupare a forței de muncă dintr-un stat membru, care nu poate fi satisfăcută de piața națională a muncii și care, pe baza rapoartelor menționate la articolul 15, poate face obiectul unei compensări în cadrul Comunității, este comunicată serviciilor competente de ocupare a forței de muncă ale statului membru care a semnalat un disponibil de forță de muncă în acel domeniu.

(2) Aceste servicii adresează candidaturile precise și adecvate serviciilor din primul stat membru. În termen de 18 zile de la primirea ofertei de către serviciile din cel de-al doilea stat membru, aceste candidaturi sunt prezentate angajatorilor cu aceeași prioritate ca și cea acordată lucrătorilor naționali față de resortisanții statelor nemembre. În cursul termenului menționat anterior, ofertele de muncă sunt comunicate statelor nemembre numai dacă statul membru care dispune de aceste oferte consideră că disponibilul de lucrători resortisanți ai statelor membre este insuficient pentru profesia care corespunde acestor oferte.

(3) Dispozițiile alineatului (1) nu sunt aplicabile ofertelor de muncă adresate lucrătorilor care sunt resortisanți ai unor state nemembre în cazul în care:

(a) aceste oferte sunt nominale și prezintă un caracter special întemeiat pe:

(i) motive de ordin profesional privind specializarea, încrederea pe care o presupune postul oferit sau relațiile profesionale anterioare;

(ii) existența unor legături de rudenie fie între angajator și lucrătorul solicitat, fie între acesta din urmă și un lucrător încadrat de cel puțin un an în întreprindere.

Punctele (i) și (ii) se aplică conform dispozițiilor menționate în anexă;

(b) aceste oferte se referă la recrutarea unor echipe omogene de lucrători sezonieri dintre care cel puțin unul face obiectul unei oferte nominale;

(c) ofertele provin de la angajatori și se referă la lucrători rezidenți în regiuni limitrofe situate de ambele părți ale frontierei comune dintre un stat membru și un stat nemembru;

(d) ofertele care vizează în mod expres lucrători provenind din state nemembre sunt menținute de către angajator din motive inerente bunei funcționări a întreprinderii, după intervenția serviciilor de ocupare a forței de muncă, care tind să asigure încadrarea unei forțe de muncă naționale sau originare din alte state membre ale Comunității și dacă aceste servicii consideră că motivele expuse de angajator sunt justificate.

Articolul 17

(1) Operațiunile definite la articolul 16 sunt îndeplinite de serviciile specializate. Cu toate acestea, în măsura în care au fost autorizate de către serviciile centrale și în măsura în care organizarea serviciilor de forță de muncă dintr-un stat membru și tehnicile de plasare utilizate permit acest lucru:

(a) serviciile regionale de forță de muncă din statele membre:

(i) pe baza rapoartelor menționate la articolul 15, în legătură cu care se iau măsuri corespunzătoare, procedează direct la operațiuni de punere în contact și de compensare a cererilor și ofertelor de locuri de muncă;

(ii) stabilesc relații directe de compensare în cazul:

- ofertelor nominale,

- cererilor de încadrare individuale adresate fie unui anumit serviciu de forță de muncă, fie unui angajator care își desfășoară activitatea în domeniul de competență al acestui serviciu,

- în care operațiunile de compensare se referă la forța de muncă sezonieră care trebuie recrutată în cel mai scurt timp posibil;

(b) serviciile în a căror competență teritorială se află regiuni limitrofe ale două sau mai multor state membre fac, cu regularitate, schimb de date privind ofertele și cererile de locuri de muncă nesatisfăcute la nivelul lor și procedează direct între ele, în conformitate cu normele relațiilor lor cu alte servicii de ocupare a forței de muncă din țările lor, la operațiuni de punere în contact și de compensare a ofertelor și cererilor de locuri de muncă;

(c) serviciile oficiale de plasare specializate pentru anumite profesii și pentru categorii determinate de persoane stabilesc între ele o cooperare directă.

(2) Comisiei îi este comunicată, de către statele membre interesate, lista serviciilor menționate la alineatul (1), hotărâtă de comun acord, iar Comisia publică această listă, spre informare, precum și orice modificare adusă acesteia, în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene.

Articolul 18

Recurgerea la procedurile de recrutare utilizate de organismele de executare prevăzute de acordurile încheiate între două sau mai multe state membre nu este obligatorie.

Cazuri conexe art. 18

Cauza C-291/05 Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie impotriva R. N. G. Eind. Cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că în cazul întoarcerii unui lucrător comunitar în statul membru al cărui cetățean este, dreptul comunitar nu impune autorităților aceluși stat să recunoască un drept de intrare și de ședere resortisantului unui stat terț, membru al familiei aceluși lucrător, numai datorită faptului că, în statul membru gazdă în care lucrătorul a exercitat o activitate salariată, acel resortisant era titularul unui permis de ședere valabil, eliberat în temeiul articolului 10 din Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CEE) nr. 2434/92 al Consiliului din 27 iulie 1992.

La întoarcerea unui lucrător în statul membru al cărui cetățean este, după ce a exercitat o activitate salariată într-un alt stat membru, resortisantul unui stat terț, membru al familiei acestui lucrător, beneficiază, în temeiul articolului 10 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 1612/68, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 2434/92, această dispoziție aplicându-se prin analogie, de un drept de ședere în statul membru al cărui cetățean este lucrătorul, chiar dacă acesta din urmă nu exercită în acel stat o activitate economică reală și efectivă. Faptul că resortisantul unui stat terț, membru al familiei unui lucrător comunitar, înainte de a locui în statul membru în care acesta din urmă a exercitat o activitate salariată, nu beneficia, în statul membru al cărui cetățean este lucrătorul, de un drept de ședere întemeiat pe dreptul național este fără incidență în ceea ce privește aprecierea dreptului acestui resortisant de a locui în acest din urmă stat.

TITLUL III Măsuri de reglementare în favoarea echilibrului pe piața muncii

Articolul 19

(1) De două ori pe an, pe baza unui raport al Comisiei elaborat pornind de la informațiile furnizate de statele membre, acestea din urmă analizează împreună cu Comisia:

- rezultatele activităților de punere în contact și de compensare comunitară a ofertelor și cererilor de locuri de muncă,
- numărul de plasamente ale resortisanților din state nemembre,
- evoluția previzibilă a situației pieței muncii, precum și, pe cât posibil, circulația forței de muncă în cadrul Comunității.

(2) Statele membre examinează împreună cu Comisia toate posibilitățile de a acorda prioritate resortisanților statelor membre la ocuparea locurilor de muncă vacante, în vederea realizării echilibrului între ofertele și cererile de locuri de muncă în cadrul Comunității. Acestea adoptă toate măsurile necesare în acest scop.

Articolul 20

(1) În cazul în care într-un stat membru au loc sau se prevăd perturbări pe propria piață a muncii, care ar putea amenința serios nivelul de trai și gradul de ocupare a forței de muncă într-o anumită regiune sau în cadrul unei profesii, acel stat informează Comisia și celelalte state membre și le furnizează toate detaliile relevante.

(2) Statele membre și Comisia adoptă orice măsură utilă în materie de informare, astfel încât lucrătorii din cadrul Comunității să nu se orienteze spre locuri de muncă din regiunea sau profesia respectivă.

(3) Fără a aduce atingere aplicării dispozițiilor tratatului și ale protocoalelor anexate acestuia, statul membru menționat la alineatul (1) poate cere Comisiei să constate că, pentru a asigura restabilirea situației în regiunea sau profesia respectivă, mecanismele de compensare prevăzute la articolele 15, 16 și 17 trebuie suspendate parțial sau total.

Comisia decide asupra suspendării propriu-zise și asupra duratei acesteia în termen de cel mult două săptămâni de la primirea cererii. Într-un termen de decădere de două săptămâni, orice stat membru poate solicita Consiliului să anuleze sau să modifice orice astfel de decizie. Consiliul hotărăște asupra acestei cereri în termen de două săptămâni.

(4) În măsura în care se decide suspendarea, serviciile de ocupare a forței de muncă din celelalte state membre care au anunțat că au lucrători disponibili nu dau curs ofertelor de locuri de muncă adresate lor direct de către angajatorii din statul membru menționat la alineatul (1).

TITLUL IV Biroul european de coordonare

Articolul 21

Biroul european de coordonare a compensării ofertelor și cererilor de locuri de muncă, instituit în cadrul Comisiei și denumit în prezentul regulament "Biroul european de coordonare", are ca misiune generală favorizarea, la nivelul Comunității, a punerii în contact și a compensării ofertelor și cererilor de locuri de muncă. Biroul răspunde, în special, de toate aspectele tehnice din acest domeniu care sunt atribuite Comisiei conform dispozițiilor prezentului regulament și, în mod deosebit, de asistența acordată serviciilor naționale de ocupare a forței de muncă.

Biroul sintetizează informațiile menționate la articolele 14 și 15, precum și datele care rezultă din studiile și cercetările efectuate în aplicarea articolului 13, astfel încât să fie evidențiate informațiile utile despre evoluția previzibilă a pieței muncii în cadrul Comunității; aceste informații sunt comunicate serviciilor specializate din statele membre, precum și Comitetului consultativ și Comitetului tehnic.

Articolul 22

(1) Biroul european de coordonare răspunde, în special, de:

(a) coordonarea operațiunilor practice necesare pentru punerea în contact și compensarea cererilor și ofertelor de locuri de muncă vacante în cadrul Comunității și de analiza circulației lucrătorilor care rezultă din aceasta;

(b) contribuția, în colaborare cu Comitetul tehnic, la punerea în practică a unor metode comune de acțiune la nivel administrativ și tehnic;

(c) punerea în contact, atunci când apare o nevoie specifică și cu acordul serviciilor specializate, a ofertelor și cererilor de locuri de muncă, a căror compensare va fi realizată de aceste servicii.

(2) Biroul transmite serviciilor specializate ofertele și cererile de locuri de muncă direct adresate Comisiei și este informat asupra măsurilor luate în acest sens.

Articolul 23

Aționând de comun acord cu autoritatea competentă din fiecare stat membru și în conformitate cu condițiile și procedurile pe care le stabilește cu avizul Comitetului tehnic, Comisia poate organiza vizite și misiuni ale funcționarilor din celelalte state membre, precum și programe de perfecționare a personalului specializat.

PARTEA A TREIA: ORGANISME ÎNSĂRCINATE CU ASIGURAREA UNEI STRÂNSE COLABORĂRI ÎNTRE STATELE MEMBRE ÎN MATERIE DE LIBERĂ CIRCULAȚIE A LUCRĂTORILOR ȘI DE ÎNCADRARE A ACESTORA ÎN MUNCĂ

TITLUL I Comitetul consultativ

Articolul 24

Comitetul consultativ este însărcinat să sprijine Comisia în examinarea tuturor chestiunilor care rezultă din aplicarea tratatului și a măsurilor adoptate în vederea aplicării sale, în ceea ce privește libera circulație și încadrarea în muncă a lucrătorilor.

Articolul 25

Comitetul consultativ răspunde în principal de:

- (a) examinarea problemelor privind libera circulație și ocuparea forței în muncă în cadrul politicilor naționale privind forța de muncă, în vederea coordonării la nivel comunitar a politicilor statelor membre privind ocuparea forței de muncă, contribuind astfel la dezvoltarea economiilor și la îmbunătățirea echilibrului pe piața muncii;
- (b) realizarea unui studiu general referitor la efectele punerii în aplicare a prezentului regulament și a celorlalte eventuale măsuri suplimentare;
- (c) prezentarea, dacă este cazul, către Comisie a unor propuneri motivate de revizuire a prezentului regulament;
- (d) formularea, la cererea Comisiei sau din proprie inițiativă, a unor avize motivate asupra unor chestiuni generale sau de principiu, în special cu privire la schimbul de informații despre evoluțiile de pe piața muncii, la circulația lucrătorilor între statele membre, la programele sau măsurile menite să dezvolte orientarea profesională și formarea profesională și care pot spori posibilitățile de liberă circulație și de ocupare a forței de muncă, precum și cu privire la orice formă de asistență în favoarea lucrătorilor și a familiilor acestora, inclusiv la asistența socială și la locuințele pentru lucrători.

Articolul 26

(1) Comitetul consultativ este constituit din șase membri titulari din partea fiecărui stat membru, dintre care doi reprezintă guvernul, doi reprezintă sindicatele, iar doi reprezintă asociațiile patronale.

(2) Pentru fiecare din categoriile menționate la alineatul (1), fiecare stat numește câte un membru supleant.

(3) Durata mandatului membrilor titulari și membrilor supleanți este de doi ani. Mandatul acestora poate fi reînnoit.

La expirarea mandatului, membrii titulari și membrii supleanți rămân în funcție până la înlocuire sau la reînnoirea mandatului.

Articolul 27

Membrii titulari și membrii supleanți ai Comitetului consultativ sunt numiți de Consiliu, care, în selectarea reprezentanților sindicatelor și asociațiilor patronale, depune eforturi să realizeze o reprezentare adecvată în comitet a diverselor sectoare economice interesate.

Lista membrilor titulari și a membrilor supleanți se publică de către Consiliu spre informare, în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene.

Articolul 28

Comitetul consultativ este prezidat de un membru al Comisiei sau de reprezentantul acestuia. Președintele nu participă la vot. Comitetul se întrunește cel puțin de două ori pe an. Acesta este convocat de președinte, la inițiativa sa ori la cererea a cel puțin o treime din numărul membrilor. Serviciile Comisiei asigură secretariatul Comitetului.

Articolul 29

Președintele poate invita să participe la reuniuni, în calitate de observatori sau experți, persoane sau reprezentanți ai unor organisme care au o largă experiență în domeniul ocupării forței de muncă sau al circulației lucrătorilor. Președintele poate fi sprijinit de consilieri tehnici.

Articolul 30

(1) Avizul Comitetului este valabil numai în cazul în care a fost emis în prezența a două treimi dintre membri.

(2) Avizele trebuie motivate; ele sunt adoptate cu majoritatea absolută a voturilor valabil exprimate și sunt însoțite de o notă indicând opiniile minorității, în cazul în care aceasta o cere.

Articolul 31

Comitetul consultativ își stabilește metodele de lucru printr-un regulament de procedură care intră în vigoare după aprobarea de către Consiliu, cu avizul Comisiei. Intrarea în vigoare a eventualelor modificări decise de Comitet se supune aceleiași proceduri.

TITLUL II Comitetul tehnic

Articolul 32

Comitetul tehnic are ca misiune să sprijine Comisia în pregătirea, promovarea și urmărirea activității și a măsurilor tehnice de aplicare a prezentului regulament și a eventualelor dispoziții suplimentare.

Articolul 33

Comitetul tehnic răspunde în principal de:

(a) promovarea și perfecționarea colaborării dintre administrațiile publice interesate ale statelor membre cu privire la aspectele tehnice legate de libera circulație și de încadrarea în muncă a lucrătorilor;

(b) elaborarea procedurilor de organizare a activităților comune ale administrațiilor publice interesate;

(c) facilitarea strângerii de informații utile Comisiei și realizarea studiilor și cercetărilor prevăzute în prezentul regulament, precum și favorizarea schimburilor de informații și de experiență între administrațiile publice interesate;

(d) studierea din punct de vedere tehnic a armonizării criteriilor conform cărora statele membre evaluează situația propriilor piețe ale muncii.

Articolul 34

(1) Comitetul tehnic este format din reprezentanți ai guvernelor statelor membre. Fiecare guvern numește ca membri titulari ai Comitetului tehnic pe unul dintre membrii titulari care îl reprezintă în cadrul Comitetului consultativ.

(2) Fiecare guvern numește un membru supleant dintre ceilalți reprezentanți ai săi – membri titulari sau membri supleanți – din cadrul Comitetului consultativ.

Articolul 35

Comitetul tehnic este prezidat de un membru al Comisiei sau de reprezentantul acestuia. Președintele nu participă la vot. Președintele și membrii comitetului pot fi sprijiniți de consilieri tehnici.

Serviciile Comisiei asigură secretariatul Comitetului.

Articolul 36

Propunerile și avizele formulate de Comitetul tehnic sunt prezentate Comisiei și aduse la cunoștința Comitetului consultativ. Aceste propuneri și avize sunt însoțite de o notă indicând opiniile exprimate de diferiți membri ai Comitetului tehnic, în cazul în care aceștia o cer.

Articolul 37

Comitetul tehnic își stabilește metodele de lucru printr-un regulament de procedură care intră în vigoare după aprobarea de către Consiliu, cu avizul Comisiei. Intrarea în vigoare a eventualelor modificări decise de Comitet se supune aceleiași proceduri.

PARTEA A PATRA DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

TITLUL I Dispoziții tranzitorii

Articolul 38

Până la adoptarea de către Comisie a sistemului uniformizat menționat la articolul 15 alineatul (2), Biroul european de coordonare sugerează orice măsură utilă pentru elaborarea și difuzarea rapoartelor prevăzute la articolul 15 alineatul (1).

Articolul 39

Regulamentul de procedură al Comitetului consultativ și al Comitetului tehnic, aplicabile la data intrării în vigoare a prezentului regulament, continuă să se aplice.

Articolul 40

Până la intrarea în vigoare a măsurilor care trebuie luate de statele membre în aplicarea Directivei Consiliului din 15 octombrie 1968⁷ și în măsura în care, în temeiul dispozițiilor adoptate de statele membre în aplicarea Directivei Consiliului din 25 martie 1964⁸, permisul de muncă prevăzut la articolul 22 din Regulamentul nr. 38/64/CEE este necesar în vederea determinării duratei de valabilitate și a prelungirii permisului de ședere, în locul unui asemenea permis se poate folosi confirmarea scrisă de angajare din partea angajatorului sau un certificat de angajare care specifică perioada de angajare. Orice confirmare scrisă din partea angajatorului sau certificat de angajare care arată că lucrătorul a fost angajat pentru o perioadă nedeterminată are același efecte ca și permisul de muncă permanent.

Articolul 41

În cazul în care, din cauza eliminării permisului de lucru, un stat membru nu mai are posibilitatea de a elabora anumite studii statistice privind angajarea lucrătorilor străini, acel stat membru poate menține, în scopuri statistice, permisul de muncă al resortisanților din celelalte state membre până la introducerea unor metode statistice noi, dar nu mai târziu de 31 decembrie 1969. Permisul de muncă trebuie emis automat și trebuie să fie valabil până la eliminarea efectivă a permiselor de muncă în acel stat membru.

TITLUL II Dispoziții finale

Articolul 42

(1) Prezentul regulament nu aduce atingere dispozițiilor Tratatului de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului care se referă la lucrătorii cu calificare recunoscută în domeniul mineritului și al siderurgiei, dispozițiilor Tratatului de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice privind accesul la locuri de muncă calificate în domeniul energiei nucleare și nici dispozițiilor adoptate în aplicarea acestor tratate.

Cu toate acestea, prezentul regulament se aplică categoriilor de lucrători menționate în primul paragraf și membrilor familiilor acestora, în măsura în care situația lor juridică nu este reglementată de tratatele sau dispozițiile menționate anterior.

(2) Prezentul regulament nu aduce atingere dispozițiilor adoptate în conformitate cu articolul 51 din Tratat.

(3) Prezentul regulament nu aduce atingere obligațiilor statelor membre care decurg din:

- relații speciale sau viitoare acorduri cu anumite țări sau teritorii din afara Europei, bazate pe legături instituționale existente la data intrării în vigoare a prezentului regulament sau
- acorduri existente la data intrării în vigoare a prezentului regulament, încheiate cu anumite țări sau teritorii din afara Europei, bazate pe legături instituționale.

---

⁷ JO L 257, 19.10.1968, p. 13.

⁸ JO 62, 17.4.1964, p. 981/64

Lucrătorii din aceste țări sau teritorii care, conform prezentei dispoziții, desfășoară o activitate salariată pe teritoriul unuia dintre aceste state membre nu se pot prevala de avantajele acestei dispoziții pe teritoriul celorlalte state membre.

Articolul 43

Statele membre comunică Comisiei, spre informare, textele acordurilor, convențiilor sau aranjamentelor încheiate între ele în domeniul forței de muncă în perioada dintre data semnării acestora și data intrării lor în vigoare.

Articolul 44

Comisia hotărăște măsurile de executare necesare în vederea aplicării prezentului regulament. În acest scop, Comisia acționează în strânsă colaborare cu administrațiile publice centrale din statele membre.

Articolul 45

Comisia va prezenta Consiliului propuneri menite să desființeze, în condițiile prevăzute de Tratat, restricțiile privind accesul la încadrarea în muncă al lucrătorilor care sunt resortisanți ai statelor membre, în măsura în care absența recunoașterii reciproce a diplomelor, certificatelor sau a altor titluri naționale pot împiedica libera circulație a lucrătorilor.

Articolul 46

Cheltuielile de funcționare a comitetelor prevăzute de partea III sunt înscrise în bugetul Comunităților Europene în secțiunea referitoare la Comisie.

Articolul 47

Prezentul regulament se aplică teritoriilor statelor membre în favoarea resortisanților acestora, fără a aduce atingere articolelor 2, 3, 10 și 11.

Articolul 48

Regulamentul nr. 38/64/CEE încetează să se aplice la data intrării în vigoare a prezentului regulament.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Luxemburg, 15 octombrie 1968.

ANEXĂ

În sensul articolului 16 alineatul (3) litera (a):

1. Termenul "specializare" indică o calificare înaltă sau rară într-o profesie sau meserie în care se cer cunoștințe tehnice specifice; acesta se referă, în special, la șefii de echipă în cazul lucrătorilor sezonieri recrutați în grupuri.
2. Expresia "încrederea pe care o presupune postul" se referă la acele posturi care în țara gazdă implică relații speciale de încredere între angajator și lucrător, potrivit uzanțelor țării gazdă.
3. Expresia "relații profesionale anterioare" se aplică în cazul în care angajatorul cere încadrarea pe teritoriul unui stat membru a unui lucrător pe care l-a mai angajat pe același teritoriu pe o perioadă de cel puțin 12 luni în ultimii patru ani.

4. Expresia "legături familiale" înseamnă legături de rudenie sau alianță până la gradul al doilea între angajat și lucrător și legături de rudenie de gradul întâi între doi lucrători.

Cazuri conexe Regulament – interpretare generală

Cauza 237/83 SARL Prodest împotriva Caisse primaire d'assurance maladie de Paris. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că dispozițiile de drept comunitar privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul comunității, în special prevederile Regulamentului nr 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968, trebuie să fie interpretate în sensul că principiul non-discriminării se aplica în cazul unui resortisant al unui stat membru care este angajat ca salariat de către o întreprindere a unui alt stat, chiar și pentru perioada în care lucrătorul își exercită temporar activitatea în afara teritoriului comunității în contul calei întreprinderi, și că, pentru aplicarea dispozițiilor de drept intern ale statului membru în care întreprinderea în cauză este stabilită, pentru păstrarea afilierii la regimul general de securitate socială a celui stat pe durata detașării temporare a celui lucrător într-un stat terț, orice dispoziție discriminatorie privind cetățenii altor state membre trebuie să fie luată în considerare.

Cauza 147/87 Saada Zaoui împotriva Caisse régionale d'assurance maladie de l'Ile-de-France (CRAMIF). Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că Regulamentul nr 1408/71 privind aplicarea sistemelor de securitate socială lucrătorilor salariați și familiilor acestora, nu exclude din domeniul său de aplicare ratione materiae o alocație suplimentară plătită de către un Fond de solidaritate și acordată titularilor unui drept de pensie de bătrânețe, de urmaș sau de invaliditate cu scopul de a le asigura un minim de mijloace de subzistență, cu condiția ca persoanele în cauză să aibe un drept protejat legal la acordarea unei astfel de indemnizații.

Un membru al familiei unui lucrător care este resortisant al unui stat membru nu poate să invoce:
(I) Regulamentul nr 1408/71 pentru a pretinde o alocație suplimentară legată de o pensie pe care o primește în acest stat membru, în altă calitate decât cea de membru al familiei unui lucrător;
(II) Regulamentul nr 1612/68 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității în scopul de a pretinde aceleași avantaje sociale ca și lucrătorii care sunt resortisanți ai acestui stat atunci când lucrătorul al cărui membru de familie este nu și-a exercitat niciodată dreptul la liberă circulație în cadrul Comunității.

Cauze conexe C-297/88 și C-197/89. Massam Dzodzi împotriva Statului belgian. Cereri având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că Regulamentul (CEE) nr 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității, Directiva 68/360/CEE a Consiliului din 15 octombrie 1968 privind eliminarea restricțiilor de circulație și ședere în cadrul Comunității pentru lucrătorii din statele membre și familiile acestora, Regulamentul (CEE) nr 1251/70 al Comisiei din 29 iunie 1970 privind dreptul lucrătorilor de a rămâne pe teritoriul unui stat membru după ce au fost angajați în statul respectiv și a Directivei Consiliului 64/221/CEE din 25 februarie 1964 privind coordonarea măsurilor speciale referitoare la circulația și șederea cetățenilor străini, care sunt justificate de motive de ordine publică, securitate publică sau sănătate publică nu se aplică în situații de natură strict internă a unui stat membru, cum ar fi situația unui resortisant al unui stat terț, care doar în calitate de soț al unui resortisant al unui stat membru, se prevalează de dreptul de ședere sau de dreptul de a rămâne pe teritoriul statului membru respectiv.

Soțul unui lucrător care este cetățean al unui stat membru și care este sau a fost încadrat în muncă pe teritoriul unui alt stat membru poate pretinde un drept de ședere sau un drept de a rămâne pe teritoriul celui de-al doilea stat în condițiile stabilite de Directiva 68/360/CEE din 15 octombrie 1968, Regulamentul (CEE) nr 1612/68 din 15 octombrie 1968, și a Regulamentului (CEE) nr 1251/70 din 29 iunie 1970. În timp ce instanța națională este obligată să țină cont de indicațiile și interpretările legislației comunitare date de către Curtea de Justiție, pe de altă parte, trebuie să stabilească, în funcție de scopul trimiterilor din legislația națională la dispozițiilor comunitare menționate anterior, condițiile în care aceste dispoziții pot fi aplicate la situația pur internă care a dat naștere la procedura cu care este sesizată.

În conformitate cu articolul 8 din Directiva 64/221/CEE din 25 februarie 1964, statele membre au obligația de a asigura pentru persoanele care intră sub incidența directivei, o protecție jurisdicțională care nu este mai puțin favorabilă, în special în ceea ce privește autoritatea care poate fi sesizată cu un recurs și puterile autorității respective, decât protecția acordată propriilor cetățeni în ceea ce privește recursurile împotriva actelor administrative.

Articolul 9 din Directiva 64/221/CEE din 25 februarie 1964 nu impune statelor membre să pună la dispoziția persoanelor aflate sub incidența directivei un drept de recurs, înainte de executarea unei decizii de refuzare a unui titlu de sejur sau de expulzare de pe teritoriu în fața unui tribunal împuternicit, în cadrul unei proceduri de urgență, să adopte măsuri provizorii de protecție în legătură cu dreptul de ședere.

Cauza C-3/90 M. J. E. Bernini împotriva Minister van Onderwijs en Wetenschappen. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că un resortisant al unui stat membru care a lucrat într-un alt stat membru, în contextul formării profesionale trebuie să fie considerată ca un lucrător, în sensul articolului 48 din Tratatul CEE și a Regulamentului Consiliului (CEE) nr 1612/68 din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor, în cazul în care el a efectuat servicii în schimbul unei remunerații, cu condiția ca activitatea sa să fi fost reală și efectivă.

Un lucrător migrant care în mod voluntar își încetează muncă, în scopul de a se consacra, după expirarea unei anumite perioade de timp, studiilor în statul membru al cărui cetățean este, își păstrează statutul său de lucrător cu condiția să existe o relație între activitatea sa anterioară de muncă și studii urmate.

Finanțarea studiilor acordată de către un stat membru copiilor lucrătorilor constituie, pentru un lucrător migrant, un avantaj social, în sensul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul (CEE) nr 1612/68, în cazul în care lucrătorul continuă întreținerea copilului. Într-un astfel de caz, copilul se poate prevala de articolul 7 alineatul (2), în scopul de a obține finanțarea studiilor, în aceleași condiții ca și cele aplicabile copiilor lucrătorilor naționali, și mai ales fără ca o cerință suplimentară privind rezidența să poată fi impusă asupra lui.

Cauza C-337/97 C.P.M. Meeusen împotriva Hoofddirectie van de Informatie Beheer Groep. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că faptul că o persoană este înrudită prin căsătorie cu directorul și unicul acționar al companiei pentru care desfășoară o activitate efectivă și autentică nu exclude posibilitatea ca acea persoană să fie numită „lucrător”, în sensul Art. 48 al Tratatului CE (care a devenit, după amendament, Art. 39 CE) și Reg. 1612/68, atâta timp cât aceasta desfășoară respectiva activitate în contextul unei relații de subordonare;

Copilul întreținut al unui cetățean UE care desfășoară o activitate în calitate de angajat într-un alt stat membru și rezidă în continuare pe teritoriul statului membru al cărui cetățean este, se poate baza pe Art. 7(2) al Reg. 1612/68 pentru a-i putea fi finanțate studiile în aceleași condiții ca și cele aplicabile copiilor cetățenilor statului în care se realizează angajarea și fără vreo cerință suplimentară referitoare la rezidența copilului;

În ceea ce privește copilul întreținut al unui cetățean UE care desfășoară o activitate în calitate de lucrător pe cont propriu într-un alt stat membru și rezidă în continuare pe teritoriul statului membru al cărui cetățean este, acestuia îi vor fi finanțate studiile în aceleași condiții ca și cele aplicabile copiilor cetățenilor statului în care se realizează angajarea și fără vreo cerință suplimentară referitoare la rezidența copilului.

Cauza C-33/99 Hassan Fahmi și M. Esmoris Cerdeiro-Pinedo Amado împotriva Bestuur van de Sociale Verzekeringsbank. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că nici Acordul de cooperare între Comunitatea Economică Europeană și Regatul Maroc, semnat la Rabat la 27 aprilie 1976 și aprobat în numele Comunității prin Regulamentul Consiliului (CEE) nr 2211/78 din 26 septembrie 1978, nici articolul 48 din Tratatul CE (devenit, după modificare, articolul 39 CE), și nici Regulamentul Consiliului (CEE) nr 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii independenți și membrilor familiilor acestora care se deplasează în interiorul Comunității, astfel cum a fost modificată și actualizată prin Regulamentul Consiliului (CEE) nr 2001/83 din 2 iunie 1983, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul Consiliului (CEE) nr

1247/92 din 30 aprilie 1992, și a Regulamentului nr 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității, nu pot fi interpretate în sensul că acestea împiedică un stat membru să elimine treptat, o indemnizație pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 18 și 27 ani aflați în întreținere și care este acordată cu scopul de a susține continuarea studiilor, cu condiția ca, eliminarea acesteia să fie făcută fără discriminare bazată pe naționalitate. O persoană care are dreptul la o pensie plătită în temeiul legislației unui singur stat membru și care are reședința pe teritoriul unui alt stat membru nu poate invoca nici articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul nr 1408/71, astfel cum a fost modificată și actualizată prin Regulamentul nr 2001/83, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr 1274/92, sau orice altă dispoziție din regulamentul, în scopul de a obține de la statul membru în baza legislației căruia acesta își primește pensia, indemnizația pentru finanțarea studiilor așa cum este prevăzută de Wet op de studiefinanciering (Legea privind finanțarea studiilor).

Un resortisant al unui stat membru care și-a exercitat dreptul la liberă circulație a lucrătorilor garantat de articolul 48 din Tratat, care și-a încetat activitatea profesională în statul membru gazdă și a revenit în statul său membru de origine, în care și copiii lui sunt de asemenea rezidenți, nu poate invoca articolul 48, nici articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr 1612/68, în scopul de a obține de la statul membru în care el a fost angajat, o indemnizație de finanțare a studiilor pentru copiii săi, în aceleași condiții ca și cele aplicate de acest stat propriilor cetățeni.

Articolul 41 al Acordului de cooperare CEE-Maroc trebuie să fie interpretat în sensul că în cazul în care copiii aflați în întreținerea unui lucrător marocan nu își au reședința în Comunitate, nici lucrătorul marocan în cauză nici copiii lui nu se pot prevala, în ceea ce privește indemnizația pentru finanțarea studiilor așa cum este prevăzută de Wet op de studiefinanciering (Legea privind finanțarea studiilor), pe principiul interzicerii discriminării pe bază de naționalitate prevăzute în această dispoziție în ceea ce privește securitatea socială.

Cauza 389/99 Sulo Rundgren. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că Regulamentul Consiliului (CEE) nr 1408/71 din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială lucrătorilor salariați, lucrătorilor independenți și membrilor familiilor acestora care se deplasează în interiorul Comunității, astfel cum a fost modificat și actualizat prin Regulamentul Consiliului (CEE) nr 2001/83 din 2 iunie 1983, și prin Regulamentul (CE) nr 3096/95 din 22 decembrie 1995 se aplică în cazul unei persoane care, în momentul în care regulamentul a intrat în vigoare într-un stat membru:

- a fost rezident în acest stat, dar nu desfășura o activitate profesională și beneficia de o pensie dintr-un alt stat membru platită acolo, în calitatea sa de un funcționar public pensionat,
- era supus în statul său de reședință legislațiilor referitoare la ramurile de securitate socială prevăzute în regulamentul.

Cu toate acestea, Regulamentul Consiliului (CEE) nr 1612/68 din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității nu se aplică, în principiu, pentru o persoană care și-a mutat locul său de reședință dintr-un stat membru, în care și-a încetat munca, într-un alt stat membru, în care el nu este angajat și nici nu caută un loc de muncă.

Expresia “nici o pensie sau rentă nu este datorată” care apare în articolul 28a din Regulamentul nr 1408/71, astfel cum a fost modificată și actualizată prin Regulamentul nr 2001/83, astfel cum a fost modificat ultima dată la momentul faptelor prin Regulamentul nr 3096/95, trebuie să fie interpretată ca aplicându-se într-o situație în care nici o pensie pe bază de rezidență, cum ar fi pensia de stat prevăzută de legea finlandeză, nici o pensie bazată pe muncă remunerată și datorată în temeiul legislației statului membru în care persoana în cauză este rezidentă, nu este efectiv plătită acelei persoane, fără a mai fi necesar să se verifice dacă persoana interesată ar putea avea ipotetic dreptul la acestea.

Principiul general care rezultă din Regulamentul nr 1408/71 și a cărui aplicare se regăsește în articolul 33, potrivit căruia o persoană titulară a unui drept de pensie sau de rentă nu i se poate solicita, doar datorită faptului că rezidă pe teritoriul unui stat membru, să plătească contribuțiile de asigurări obligatorii pentru acoperirea prestațiilor pentru care o instituție a unui alt stat membru și-a asumat responsabilitatea, se opune ca statul membru pe teritoriul căruia își are reședința titularul pensiei sau rentei să solicite ca acesta să plătească contribuții sau plăți similare prevăzute de legislația sa pentru a acoperi plata pensiei pentru limită de vârstă, incapacitate de muncă și prestații de șomaj, în cazul în care acesta are dreptul la prestații având un scop similar, pentru care instituția din statul membru competent în privința pensiilor își asumă responsabilitatea.

Faptul că Finlanda și Suedia au renunțat reciproc, în conformitate cu articolul 36 alineatul (3) din Regulamentul nr 1408/71 precum și cu articolul 23 din Convenția nordică privind securitatea socială din 15 iunie 1992, la rambursarea costurilor prestațiilor în natură acordate de o instituție într-unul din statele membre, în numele unei instituții dintr-un alt stat membru, nu are nici o consecință cu privire la interpretarea articolelor 28a și 33 alineatul (2) din regulamentul menționat anterior.

Cauza C-138/02 Brian Francis Collins împotriva Secretary of State for Work and Pensions. Cerere având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare

Curtea a hotărât că o persoană aflată în situația apelantului din situația de față nu este lucrător în sensul Titlului II al Părții I din Reg. 1612/68, însă curtea națională va stabili dacă termenul de „lucrător”, la care face referire legislația națională în cauză, va fi interpretat sub acest înțeles.

O persoană aflată în situația apelantului din situația de față nu beneficiază de drept de rezidență în Regatul Unit al Marii Britanii numai în baza Directivei 68/360/CEE privind eliminarea restricțiilor de circulație și ședere în cadrul Comunității pentru lucrătorii din statele membre și familiile acestora.

Dreptul la egalitate de tratament prevăzut de Art. 48(2) al Tratatului CE (devenit Art. 39(2) după amendament), interpretat în legătură cu Art. 6 și 8 ale Tratatului CE (Art. 12 CE și 17 CE după amendament), nu exclude prevederile legislației naționale conform cărora dreptul la alocație al celor aflați în căutarea unui loc de muncă este condiționat de o cerință privind dreptul de rezidență, în măsura în care respectiva cerință poate fi justificată în baza unor considerații obiective ce nu au legătură cu naționalitatea persoanelor în cauză și care sunt proporționale cu obiectivul legal al prevederilor naționale.